

ORSZÁGOS TULAJDONA

4 lei

Taxa postală plătită în avans
aprobabil Dir. G. M. P. 15. 12. 1934.

MAGYAR LAPOK

Budapest

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 18. (1732) Oradea, 1938. jan. 23.

Primcolaborator: **dr. Gyáriás Elemér**

Jassiban megkezdik az ügyvédi arányszám alkalmazását

Elenyészően csekélyszámú ügyvédet hagynak meg a kamarában

Bukarest. Saját tud. Pénteken délután volt a Iasi-i ügyvédi kamarához tartozó keresztény ügyvédek egyesületének közgyűlése, amelyen elhatározták a kamara zsidó ügyvédjei legnagyobb részének törlését a tagok névsorából. A törlés különböző indoklásokkal fog történni, 56-ot azért törölnek, mert rájuk bizonyítják, hogy évek óta nem gyakorolják az ügyvédi mesterséget, 59-et pedig azért, mert a beiratkozásnál bizonyos formahibákat követtek el. Továbbá 48 ügyvédjelöltet különböző formai okokból törölnek, úgyhogy a Iasi-i ügyvédi kamarában mindössze 10 zsidó ügyvéd és 16 zsidó ügyvédjelölt marad.

VELEKEDÉS A BUKARESTI ÜGYVÉDI VEREKEDÉSEKRŐL.

Bukarest. Saját tud. Murgaseanu ügyvéd, az ilfovi ügyvédi kamara tanácsosa és a Keresztény Ügyvédek Szövetségének vezetőembe-

re nyilatkozik a sajtónak a bukaresti igazságügyi palotában történt incidensekről. Szerinte egy szó sem igaz abból, amit a lapok írtak, hogy t. i. keresztény ügyvédek megverték volna zsidó kartársaikat. A keresztény ügyvédeknek semmi okuk sincs most arra, hogy erőszakoskodásokkal igyekezzenek kivívni jogaikat.

Ami pedig az összetűzéseket illeti, azokat ami pedig az összetűzéseket illeti, azokat tállják a keresztény ügyvédek mozgalmát. Valójában az történt, hogy zsidó ügyvédek verekedtek egymás között, ketten, mert összeveszték egy ügyfelen, más ketten pedig, mert egyik elszedte a másik ügyfelét, ismét más ketten egy nő miatt. Ezekről az elemektől, amelyek ilyen módon aláássák a román ügyvédi kar tekintélyét, — fejezte be nyilatkozatát Murgaseanu, — csakugyan meg kell tisztítani az ilfovi ügyvédi kamarát, mert egy szép napon még arra ébredünk, hogy a zsidó ügyvédek verik meg a keresztény román ügyvédeket.

A japán-olasz-német kommunista-ellenes egyezmény és a kínai háború

Németország nem hajlandó a japánok föltétlen támogatására. — A kínai hivatalos kormány küldöttsége Moszkvában egyezkedik

Pekingből jelentik: Itteni egyes német érdekeltségek úgy vélik, hogy a japán—kínai viszály elintézésében Németországnak a London—Párizs—Washington-tengely szempontjait is figyelembe kell vennie. Hír szerint Berlin úgy Rómával, mint Tokióval közölte, hogy a hármasholsevistaellenes egyezmény nem alkalmazható a mostani japán—kínai viszályban. Németországnak nagy érdekei vannak Kínában, s igaz ugyan, hogy ez érdekekkel összefügg a kommunizmus távoltartása is. Kinától, de összefügg másrészt az is, hogy Japán politikai és gazdasági befolyása Kína fölött ne legyen tultengő és kizárólagos. Tehát Japánnak német részről való feltétlen támogatása tulmenne a kommunista-ellenes egyezményen.

CSANG-HSZÜ-LIANG KINAI KOMMUNISTA-BARÁT TÁBOROK TÁRGYALASAI MOSZKVBAN.

Moszkvából jelentik: A Moszkvában tartózkodó kínai delegációnak szovjet politikussal való tárgyalásait a legnagyobb titokban tartják. Még a bizottság tagjainak nevét sem közölték a sajtóval. A kínai hivatalos delegáció vezetője a képviselőház elnöke, Sunfu, de

állítólag egy titkos kínai misszió is tartózkodik Moszkvában.

Ez a híradás japán forrásból származik. Megerősítését vagy cáfolatát nem sikerült eddig megkapni. Tény az, hogy Csang-Hszü-Liang, aki a szianfui államcsinnyel tette ismeretessé a nevét, szintén Moszkvában tartózkodik. Ő áll állítólag a titkos kínai küldöttség élén. A tárgyalások még folynak.

CSANG-KAI-SEK KIVÉGEZTETTE SANTUNG TARTOMÁNY VOLT KORMÁNYZÓJÁT ÉS TÖBB MAGASRANGU TISZTET.

Tokióból jelentik: Csanfucsu tábornokot, Santung tartomány volt kormányzóját kivégezték. A tábornokot azzal vádolták, hogy Santung tartományt nem védelmezte elég erőlyesen.

Londonból jelentik: Az angol sajtó feltűnő beállításban közli azt a hírt, hogy a kínaiak kilenc magasrangú kínai tisztet köteleltségmulasztás miatt halálra ítélték és kivégezték. Tizenhárom kínai hadosztályparancsnokot elbocsátottak, köztük Fengju-Sziang tábornokot is.

A köz és a személy

(—) Még néhány esztendővel ezelőtt úgy volt, hogy a svájci leszolgált önkéntesek Szilveszter napján megkapták tisztí kinevezésüket és a levélben, melyet a posta hozott, nyomtatott, sablonos körlevelet, mely figyelmeztette őket új kötelességeikre. Nemrégiben azonban a katonai ügyek polgári intézője úgy találta, hogy ezt az alkalmat kár ennyire elszűrkiteni, amikor oly nagy szükség van arra, hogy a polgár öntudatosan vegyen részt a közös életben s kötelességeit ne kényszerből, hanem belső szükségéből teljesítse. Meghonosította tehát azt a szokást, hogy a tartalékos tisztí kinevezéseket ünnepélyes külsőségek közepette adta át és ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy a fiatal polgárokat katonai rangemelésük polgári jelentőségére figyelmeztesse.

Az új szokás nagy érdeklődést és tetszést aratott. A gondolatot, mely benne rejtőzködik, tovább fejlesztették. Mindenki megegyezett abban, hogy a közösség csak akkor boldogul, fenyegető válságain csak akkor lábál át baj nélkül, ha tagjai öntudatosan és áldozatkésszeggel vesznek részt munkájában. Az a nézet alakult ki, hogy a fiatalembereket, amikor a teljes jogú polgárok sorába lépnek, kellő nyomtatékkal figyelmeztetni kell e határvonal komoly jelentőségére s mindarra, ami ezentul az ő magatartásán, éberségén, érdeklődésén és áldozatkészségén mulni fog. Így jutottak el oda, hogy kis kézikönyvet szerkesztettek, melyet minden ifju állampolgárnak ünnepélyes formák között a kezébe adnak azon a napon, amikor összes polgári jogainak élvezetébe lép: ebben a könyvben tájékoztatni akarják a feladatokról, jogokról és a kötelességekről, melyekkel az állampolgárság jár.

A könyv, melyet a zürich-i kanton kormányzata adott ki elsőnek, nagy feltűnést és érdeklődést keltett. A lapok cikksorozatokban foglalkoznak a problémával, melyet ez a kezdeményezés felvet, s nagy szeretettel ismertetik s taglalják magát a művet. A legkitűnőbb szerzők vállalkoznak ebben a könyvben arra, hogy a felnőtt embereknek nemzet-politikai nevelést, vagy legalább is as önképzésnek alapját megadják: földrajzi, történelmi, gazdasági és politikai oldalokról világítják meg a kis svájci haza legfőbb kérdéseit, életérdekeinek lényegét. Végig vezetik a felnőtt polgárt azokon a pontokon, hol a közös élet különböző ágazatai egymásbakapaszkodnak, megmutatják nekik a nemzeti együttműködés egész gépezetét és felsorolják azokat a feladatokat, melyek e bonyolult műben az egyes polgárra várokoznak.

A könyvet úgy ünnepli a sajtó, mint a svájci nép legdrágább örökségének, a demokráciának egyik fontos zálogát és alkalmas közvetítőjét. Érdekes és hasznos feladat lehet számunkra számbavenni, hogy tulajdonképpen mit értenek a svájciak demokrácia alatt. Erre ez a könyv a legjobb alkalom.

„Nemzeti nevelés svájci szellemben — olvassuk e könyvről — kevésre, csak a legértékesebbre szorítkozik: egyszerűséget, becsületességet, keresztényi segítő és szolgáló készséget, felelősségvállalást és elhatározó fellépést, a személyi szempontok háttérbe állítását a tárgyi együttműködés feladatainak elvégzése közben, az egyéni érdekek alárendelését a szűkebb és a tágabb közösségek érdekeinek. A nemzeti ne-

velés akkor érte a cétját, ha úgy fogjuk fel az életünket, mint szolgálatot Istennel és azokkal az embertársainkkal szemben, akikkel mint egyének ugyanabban a társas, nemzeti közösségben élünk...

Ennek a nevelésnek, ezeknek a tanításoknak és szempontoknak a gyümölcse az, amit a helvét konföderáció polgárai demokrácia alatt értenek. Az ilyen demokráciát örömmel üdvözölhetjük mi is és kívánatosnak tarthatjuk, hogy az minél általánosabb és minél mélyebb gyökeret eresszen népünk lelkébe.

De vajjon hol tartunk a feltételek dolgában? Vegyük csak sorra azt a néhány szempontot, melyet fentebb idéztünk.

Egyszerűség dolgában erőt gyengén állunk: szellemi és anyagi nélkülözések közepe sem tudunk egyszerűen élni, de gondolkodni sem. Pedig a kisebbségi helyzet a leg-egyszerűbb és legprimitív magatartásokat követeli: segíteni egymáson, ahol lehet, minél rendszeresebben. Minden egyéb azután következik. Ezzel szemben nálunk minden előbbrevalóbb ennél a tanításnál és annak szüntelen hirdetésénél: a spanyol kérdés fontosabb volt eddig, nem kevésbé a németországi zsidók helyzete, vagy a kínai—japán viszály.

Aztán hol van a régi nagy magyar korok becsületessége a közéleti gondolkodásból: hányan vannak, akik épen ezekről a kérdésekről valójában egészen másképpen gondolkodnak, mint ahogyan kifelé mutatják.

A személyi szempontok háttérbe állítása? Husz év tapasztalatai alapján állítjuk, hogy itt minálunk mindent — valaki ellen szokás csinálni. Akármilyen tárgy szerű, irodalmi vagy gazdasági probléma legyen az, amelyről szó van, a mozgató erő, amely csináltatja, a kedv, amit benne irányítói lelnek, az öröm és izgalom, amit okoz — mindig az a személyi cél, mellyel az valaki vagy valakik ellen irányul. Ha nincs személyi él, ha csak tárgy van és nincs személyi probléma — a kérdés elveszti minden érdekességét és a kezdeményezés rövidesen unalomba ful.

Minden azzal indul minálunk, hogy összefogást és együttműködést hirdet, a megkezdett munkából azonban eleve kizár bizonyos embereket és csoportokat: olyanokról beszélünk itt természetesen, akiknél az együttműködésnek sem elvi vagy gyakorlati akadálya nem volna, emberekről, akik ugyanazon a nemzeti és keresztény alapon állanak, ugyanabban hisznek és ugyanattól félnek, kicsinyes személyi okokból, féltékenységekből, vagy egyebekből azonban még sem akarnak együtt haladni.

Ez a töméntelen személyeskedés, mely a legkisebb magyar társadalmat is jellemzi, nem egyéb, mint a közösségi szellem teljes hiánya

Kiömlött,

— oda van a jó kávé. De nincs semmi baj, a kicsinek nem kell mindjárt úgy elszomorodnia, kaphat rögtön egy másik csészével. Hisz az illatos, józú Kathreiner-ből és Valódi Franck-ből készített kávé annyira olcsó!

és az individualista önzés hallatlan túltengése. Az elmúlt kor liberalista-individualista társadalmi nevelésének mérges gyümölcse, mely most életünket oly nehézre teszi és annyiszor elkeseríti.

Eddig úgy volt, hogy átkozott fasistának, hitleristának, a legjobb esetben veszedelmes antiszemitának számított az, aki itt miközöttünk eféléket hirdetett, ami Svájsban, amint látjuk, a demokrácia alapjának számít. Valóságos terror alatt állunk e téren. A legutóbbi

nagy belpolitikai fordulat és a következmények, melyekkel az az egész vonalon jár, talán meghozzák számunkra is azt a tanulságot, hogy a kisebbségi sorsban valóban ezeken épül fel minden, ami jelent valamit s amiből haszon származhatik az egész népre: ezt a tanítást kell tehát hirdetni a sajtónak, ha valóban keresztény és nemzeti akar lenni s tényleg a kisebbségi magyar nemzet érdekeit akarja szolgálmi mind kulturális, mind gazdasági, mind társadalmi téren.

Ausztria követe jegyzéket adott át a Csehszlovákiában lakó osztrák alattvalók munkavállalása érdekében

Prágából jelentik: A Prager Tagblatt jelentése szerint dr Marek, prágai osztrák követ megjelent a prágai külügyminisztériumban és tiltakozó jegyzéket nyújtott át az ellen, hogy olyan csehszlovákiai osztrák állampolgároktól, akik már az államfordulat ideje óta állandóan Csehszlovákiában élnek az utóbbi időben tömegesen megvonják a munkavállalási engedélyt és a cseh hatóságok tartózkodási engedélyt sem hajlandók meghosszabbítani. Ez a jelenség különösen a cseh határvidékeken ész-

lelhető egyre sűrűbben. Az osztrák követ állítólag kijelentette, hogy ha az osztrák panasz nem talál meghallgatásra, kormánya kénytelen lesz megtorló intézkedéseket foganatosítani. Az osztrák panasz ügyében a jövő héten fontos tanácskozások indulnak Prágában. A Prager Tagblatt szerint remény lehet a megegyezésre, amennyiben Masnik hadügyminiszter a legutóbbi költségvetési vita során kilátásba helyezte, hogy az államvédelmi törvény rendelkezéseit a jövőben enyhíteni fogják.

Tetszett! Irta: Saád Béla

Tóninak megtetszett Juci.
A dolgok rendje szerint először messziről észrevette, azután megismerte. A tetszésnek e két állomása között néhány hét telt el.

Az első állomás után Tóni, ha megkérdezik Juci felől, s ha vallott volna, így felel.

Hátal állt, amikor először láttam. Meghatóan törékeny és vékony volt az alakja. Jól emlékszem, sárgával díszített, angolszabású barna ruhát viselt. Ragyogott a szőke haja. Fölöttébb ritka jelenség, hogy aranyhajú nő hordjon sarga színt. A szőke nő világoskék ruhát visel. Ezt teszi mindig. Nincs olyan szőke nő, akinek a ruháiban ne volna néhány világoskék ruha. És itt ez a lány, aki szőke és habfehérbőrű jétére a szénfeketéknél rendelt színeket hordja, mégis jól áll neki. Szép és érdekes. Ismeri magát. A szokásnak és a divatnak csak addig az okos mértékéig hódol, amíg a saját egyéniségéhez tart. Az ilyen nő szembe is szegül a divattal, ha egyénisége, felfogása úgy kívánja. Tehát, ami egyáltalában fontos, van egyénisége, nem divatbab, van véleménye, nem mások és divatlapok majmója. Nemcsak szép, de érdekes, érdekes ember lehet...

A következő állomás, hogy Tóni megismerte Jucit. Néhány közhelyes kérdés felvetés után kiderítették a titkokat, hogy Jucit, Szakacs Jucinak hívják, Tónit Bárdos Antal dr-nak. Az első meghitt beszélgetés nem mult el eredménytelenül, Juci és Tóni megállapodtak az első randevuban.

— Elmegyünk táncolni valahová — mondta a programot vidáman a leány.

— Nagyszerű — fölénykedett Tóni, aki életében még sohse volt ótóra teán, tekintve, hogy

tanulni küldték Pestre szülei s ezt komolyan vette. Mindeztideig nem jött rá, hogy Budapestnek nem az egyetem, nem a klinika, s nem a kórház a legszórakoztatóbb része. Meglepetéssel könnyedséggel kitalálta azonban, hogy csak ótóra teára gondolhat Juci. Mostanában egyébként is gyakran eszébe jutott, hogy illenék megismerkedni a szórakozó, a másik Pesttel. A klinikán, még moziban, színházban is ismerte a járást, de az ótóra teától, trasparesnes vacsorahelyektől meglehetősen rettegett s önként el nem szánta volna magát arra, hogy négy pengőt fizessen a rántott csirkéért, amelyet odahaza elevenen ötven fillérért se tud eladni az édesanyja.

Tóni kellő gondossággal készült erre a találkozásra. Hűtlen lett onborotváló készülékéhez és költséget nem kímélve bevonult egy borbélyhoz. Megigazította a frizuráját is, rendbehozatta és megfésültette. S ezúttal először nem tudott elmentmondani a manikűrös kisasszonynak.

— Igen, kérem — mondta közönyös hangon, amikor a manikűrös kisasszony kezéinek rendbehozására iránt tett előterjesztést.

A vlóssággal megrémült aztán, amikor a manikűrös hölgy odatelepett melléje véstőlő szerzősámaival s miközben a borbély csapkodta az arcán a szappant, a hölgy gyakorlott biztonsággal rendelkezett, hogy ezt a kezét a meleg vízbe, ezt ha lehetne így tartani... Milyenre vágjam, hosszúra, gömbölyűre, hegyesre, lakkot parancsol-e. Ugy-e ritkán szokott manikűröztetni?

Bizony ritkán, gondolta Tóni és szégyellte, hogy életében most babrálta a körmein először s a tegnapi dr Bárdos, ha még megvolna, csúnyán megvetné a ma!t ezért az eltévelyedésért. Az a tegnapi, tegnapelőtti és azelőtti dr Bárdos Antal ugyanis jónéhányszor nyilatkozott már leujtóan azokról a férfiakról, akik manikűröztetik a körmeiket. Pedig egészen különös előítélet. Elvégre

mi van abban? Tulajdonképpen semmi más, mint a jólápoltságnak egyik részlete. Az ember kezét mos, brillantint használ, hogyha másként nem tudja jól megfésülni a haját, borotválkozás után puderozza a bőrt, kölnivíz címén illatokat rak magára, mint a nők. Szakemberrel vágatja le a körmeit és nem maga nyílesztgeti az irodai nagylóval, nem is szolván arról, hogy soha sem tudta önállóan a körömgyapot olyan szabályos, félkör alakú kerekre alakítani, mint ez a hölgy, aki kíméletlen erővel nyomkodja hátra a körömgyálján a bőrt.

Igy kezdődik a férfi elnövesítése, hasonlítgatja össze tegnapi és mai felfogását Tóni. A kifényesített és a lakkozott körmökkel. Ma azonban ma van és visszahozhatatlanul eltűnt a tegnapi. Bárdos dr ur kezei fúrge ujjak között táncolnak a manikűrös asztalka fölött és csak akkor ocsudnak fel, amikor a hölgy valami szagos ecsettel közelít feléjük.

— Azt nem — mordul fel gorombán Tóni. A hölgy megvetően csomagolja össze készleteit és méltatlankodva mondja:

— Kérdeztem!

Tisztességből a szarvasbőrrel még egyelőre tántorított rándit a meggyőztört körmökön. Mozdulatai mintha mondanák: „Nem is vagy igazán urlembert”. Vannak nők nyilván, akiknek számára a lakkozott körömnél kezdődik a férfi. Ez a manikűrös gondolkodás. Tóni a borbély is befejezte működését. Sima az arca, szabályosan fésült a haja, amelynek fekete színét érdekesen szűrkitik kétoldalt a korán gészült szálak.

Az után vizsgálgatva nézi körmeit. Jól ápolt, gondozott, uriembernek érzi magát. A kirakatablak tükre viszozza tekintetét, amely csakugyan elégedetten veheti szemügyre jól öltöztöt alakját. Sötétszürk atmeneti kabátját, amely kigombolva meg-meglebben a márciusi szélben. Ruhája

Az Országos Magyar Párt tárgyalásai Goga miniszterelnökkel

Az állampolgársági felülvizsgálatról, a cselédrendeletéről, a cégtáblákról, a nemzeti tantárgyak tanításáról, a sajtó kérdéséről folytatott megbeszélések. — A miniszterelnök részletes jegyzeteket készített a magyarpárti kívánalmakról

Bukarestből jelentik: Tegnap számunkban már közöltük, hogy Goga miniszterelnök hosszabb kihallgatáson fogadta az Országos Magyar Párt elnökét s hogy milyen körben mozgott a kihallgatás során lefolyt tárgyalások. A Magyar Párt bukaresti irodája a következő közleményt adta ki a megbeszélésekről:

Bethlen György gróf, az Országos Magyar Párt elnöke pénteken délelőtti hosszas tárgyalást folytatott Goga Octavian miniszterelnökkel. A Magyar Párt elnöke Willer József főtitkárral jelent meg a miniszterelnöknel és számos, a magyar kisebbséget érintő kérdésre hívta fel figyelmét. Kifejtette a pártelnök, hogy az állampolgárságok felülvizsgálása, amennyiben ez a lapokban közölt módok alapján történne, bizonytalanná tenné az összes, már jogerősen elismert kisebbségi állampolgárok helyzetét. Utalva erre az általános jellegű veszélyre, kifejtette, hogy a liberális parlament által megszavazott, de ki nem hirdetett törvény alapján újabb alkalom nyílt volna az állampolgárság elismerésének kérelmezésére s óhajtaná, hogy ez a jog valamiképpen biztosították. Szóvaltette az elnök Istrate Micescu külügyminiszter hírlapi nyilatkozatát, amely szerint kisebbségi kérdés a kormány számára nem létezik. Ez a kijelentés aligha fedheti a kormány álláspontját.

A cselédrendelet nagy izgalmat váltott ki Erdély lakosságában.

Rámutatott Bethlen gróf a kolozsvári közigazgatási hatóságok intézkedésére, amely szerint február 1-től kezdve kizárólag román nyelvű cégtáblák és üzleti feliratok használhatók. A közoktatásügyi miniszter terve, mely szerint nemzeti tantárgyakat csak vérszerinti románok taníthatnak, mellánytalan és törvénybe is ütközik.

A kormányelnök részletes jegyzeteket készített a megjelentek előterjesztéseiről és megígérte, hogy azokkal behatóan foglalkozik.

A sajtó kérdését illetően hangsúlyozta a pártelnök, hogy azt előítélettel mentesen kell megítélni, mert a kérdésnek súlyos politikai, magánjogi és létfenntartási szempontjai vannak.

A lefolytatott beható eszmecsereben a miniszterelnök részletesen kifejtette a maga álláspontját. A Magyar Párt képviselőinek az a benyomása, hogy ez a probléma nem fog márból-holnapra meglepetésszerű intézkedéseket kiváltani.

A külpolitikai irányvezetés kérdése a francia és olasz sajtó felfogása szerint

Barátsági szerződés Olaszországgal és Németországgal

Bukarest. Saját tud. Istrate Micescu a jövő hét elején utazik Londonba, hogy ott illetékes tényezőkkel tárgyalásokat folytasson.

Párizsból jelentik: A Temps péntek esti kiadásában újból foglalkozik a román kérdéssel. Megemlíti a német és olasz sajtó felfogását, mely szerint Románia belpolitikájának megváltoztatása mellett külpolitikáját is meg fogja változtatni és csatlakozik a kommunistaellenes államokhoz. A Temps ezzel szemben hivatkozik Micescu külügyminiszternek a rádió-ünnepség útján tett nyilatkozatára, melyben határozottan a Franciaországgal való együttműködés hívének mondotta magát. A Temps szerint ebben a kérdésben sürgősen el kell oszlatni a kételyeket. A lap hivatkozik az *Universul* cikkére, mely követelte, hogy a román kormány adja meg a szükséges felvilágosítást az országnak külpolitikai szándékairól.

Az ötnegyed óráig tartó kihallgatás során a miniszterelnök többször hangsúlyozta a magyarság iránti őszinte rokonszenvét.

UJ RENDELETTÖRVÉNY A KÖZINTÉZMÉNYEK ÉS AZ ÁLLAMFŐI TEKINTÉLY ELLENI SAJTÓKÖZLESEK BÜNTETÉSÉRŐL

Bukarest. Saját tud. A Hivatalos Lap vasárnapi számában rendelet törvény jelenik meg, amely a büntető törvénykönyv 190-ik szakaszának módosításával öt évig terjedhető szabadságvesztés büntetéssel sújtja azokat, akik tényeket, vagy okmányokat hoznak nyilvánosságra, amelyek diszkreditálhatnak egy közintézményt vagy érinthetik az államfő tekintélyét.

A NEMZETI PARASZTPART TITKOS MEGEGYEZÉST GYANÍT A KORMÁNYPART ÉS A LIBERALISOK KÖZÖTT

Bukarest. Saját tud. A Dreptatea tegnapi száma meggyanúsítja a Liberális Pártot, hogy választási megegyezése van a kormánnyal. Erre bizonyíték az is. — írja. — hogy a választások kiírásáról a kormány mellett egyedül a Liberális Párt szerzett idejében tudomást.

MANIU ELŐTERJESZTÉSE FELŐL MEG NINCS DÖNTÉS

Bukarest. Saját tud. Maniu óvása ügyében a központi választási bizottság előtt folyó folytatólagos tárgyaláson tegnap az összes ellenzéki pártok támogatták Maniu óvását a Liberális Párt kivételével.

Rómából jelentik: A *Gazeta del Popolo* értesülése szerint beavatott bukaresti politikai körökben a leghatározottabban kijelentették, hogy amint Micescu külügyminiszter visszaérkezik Genéből, megindulnak a tárgyalások a német-román és román-olasz barátsági szerződés megkötése érdekében.

Mindennemű
Rheumás

fájdalmaknál, köszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél a Togat-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Ha orvosok ezrei ajánlják e szert, Ön is bizalommal használhatja. Meglepően kedvező eredmények olyan esetekben is, mikor semmiféle más szer nem használt. Egy kísérlet meg fogja győzni! Kapható gyógyszerárakban és drogériákban 42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

majdnem ugyanaz a szín mint a kabát. Kalapja sötétebb. Elegáns fiatalember. Komoly férfi. Csontkeretes pápaszeme meg csak szigorítja megjelölését.

Pontosan akart érkezni és csak futtában gondolta végig, hogy ma a premierek napja van. Hu szonnyolc éves. Tíz éve él Pesten és először ma niküldöztette a körmet. Ez először találkozik Jucival és először megy ötórrai teára. Meg ezsebe jutott, jó lett volna megtudni, hol van ilyen ötórrai tea és miibe kerül. Nem szerette a meglepetéseket. Már pedig az emberrel többnyire megfizetik a tanulópenzt, ha új helyre megy. Ejnye, — és megállt, elővette pénztárcáját, megszámlolta a csengő érmeiket. Nyolc pengő hetven fillér. Ez csak elég lesz. A papírpénztárca nála is, mint anyai mai fiatalembernél, címmel és jelleggel viselte a névjegyárca megjelölését. Ritkán volt benne más, mint névjegy. Ez a nyolc pengő hetven azonban most tekintélyes vagyonnak tűnt, amelyből minden igényt ki lehet elégíteni, hiszen ötórrai teára lehet belőle vinni Jucit. Mas problémák, vágyak, igények nincsenek is a földön. Se ma, se holnap.

Megállt a sarkon ez a megelégedett, sötét egyszerűséggel öltözött fiatalember és nézte az óráit. Eltelt öt perc. Tíz. Sejtelmé sem volt, milyen brányból jön Juci. Eddig csak este látta. Villanyfénynél. Most kíváncsi volt, megismeri-e messziről, mozgásáról — nappal. Márciusban délután öt brakor már világos van és messzire lehet látni. Ott jön egy sötét kosztümös szőke nő. Ez ő. Nem mégsem. Mégis. Csakugyan nem ő. Táán az a szürke kabátos, gyorsjárású vékony lány. Sie? — és a léptel. Tudja, hogy késik. Ő lesz. Tóni elébe megy. Néhány lépés múlva megáll. Mégsem. Pedig olyan stílusos, egyszerű eleganciával való bízva, ami Jucihoz illik.

Nem próbálkozik tovább. Majd jön valahon-

nan. Már negyedik hat. Sokat csak nem késheik. A percek azonban üresen telnek s az utca látványait kinál. Két sarokkal odébb, megint egy fiatal nő jön. Feltűnő, észre kell venni. Rövid bunda van rajta, valami sárgásbarna színű. Tok kalapja fekete. A rövid bunda lilászürke szoknyában folytatódik. A cipője is fekete, nyilván lakk. Na, ezen a színegyvelegen nincs mit nézni. Szegény lány. És Tóni másik irányba fordul.

Bosszankodva nézi az óráit. Öt óra huszonöt perc. Ez már igazán sok. Eltökéli, hogy még kilenc percet vár. Azt hiszi, azután elmegy. Pedig maradna.

— Mi az, nem ismer meg? — szólal meg mögötte egy muzsikás női hang.

Tóni boldog kezesókolomat köszön és döbentén siklik át szeme az érkezőn. Dadog, hogy elég régóta vár. De nem baj. Fő, hogy itt van. Nem mer a lányra nézni, mert arcvonásain uralkodni tud, de a tekintetén nem. Beszél, igyekszik társalogni. Szelesnek találja a lánchidat, amelyen hajdanában omnibuszok végeztek ingafaratót, hogy a huzattól félsz budaikat egy garasért átmentették a Dunán. Beszél a nyelvtelen oroszlánról, Clark tragédiájáról. Szenvedélyesen igyekszik személytelen témákat találni. Így sem menekülhet. Tekintete oldalra siklik és észre kell venni, hogy a lánynak piros ridikülje van, fekete kesztyűvel. Fekete kalap fátyollal, sárga hatású bunda, lila szoknya, piros ridikül! Tóniban gyötördik az elvetélt festő, a falusi ember, aki imadta a színeket. Az összeesendő színharmoniókat, amelyeket soha sem tudott vászonra dobni. Most szenved. Mintha kiabáló botrány járna az oldalán mintha minden ember rájuk mutogatna.

Csak a szálló halljában, miközben a kabátvetésnél segítkezik, bátorodik meg annyira, hogy a lány arcába néz. Mennyi puder, festék az arcon és kihívó színű pirosság a szájon. Megfa-

nyarodik a kedve. Legszívesebben menekülne.

Az első találkozás nem sikerült.

Csakugyan nem sikerült. A lány táncolni akart és nem tudott, legalább is nem azzal a pompás ritmusérzékkel, mint ő. A lány mesélt magáról és ezzel még jobban elvette a férfi kedvét. Kiderült, hogy Juci a zeneakadémiára jár. Hege-tümművésznek akar lenni.

Tóni polgári önérzete új fricskát kapott. — Mintha valaki félórával ezelőtt eléje állt volna, azóta szünetlenül utógetné az orrát. Tóni szemében a művészet szép boldogság volt. s a művész maga társadalmonkivüli lény. Nem reudás ember. Soha sem vágyott művészberek társágába, s ha körükbe került, amint lehetett elmene-kült. Csak az egészen nagyoknak, a zengő tehetségűeknek bocsátotta meg „eltelvedésüket”. Szaválta és megvetette a többit, a művészetek ezereit, féltékenyül iparszert, akik gyötrelmes vágyval keringenek a Szépség napja körül, mint esti bogarak a lámpa körül. A vágyuk nagy, a tehetségük silány. Félsezegek. Egyensúlyozatlanok. Feleismerik magukat.

Ez nagy hiba volt Tóni szemében jellembe vágó hűn. És Jucit sem tartotta tehetségesnek. Talán, ha délután nem ebbe a színorgiába ültöztek. De így: képtelenség.

Szegény kislány — ezt gondolta nagyon emberségesen, amikor a leánytól bucsuzott. Ugy szeretett volna segíteni rajta. Felnyitni a szemét és megátítani vele, hogy a tehetség és a vágy csak akkor szép, ha harmóniába olvad. De így?...

Nem találkozta többé.

Mi történt?

Tóninak nem tetszik már Juci.

A „tetszikkkel” és a „tetszett”-el viták nem lehet.

Valami kezdődött és valami elmúlt.

Chautemps új kormánya a nemzeti kiengesztelődés programját terjesztette elő

A munkakódex a legfőbb programpont. A képviselőház egyhangúlag bizalmat szavazott a kormánynak

Párizsból jelentik: A francia kamara ülését pénteken délután néhány perccel öt óra előtt nyitotta meg Herriot elnök. Az ülésen több, mint ötszáz képviselő jelent meg és zsúfolásig megtelt a karzatok is. Chautemps az ülés megnyitása után nyomban szólásra emelkedett és megkezdte a kormány-nyilatkozat felolvasását.

— Ez a kormány — mondotta többek között, — azért alakult, hogy véget vessen annak a politikai válságnak, melynek hosszas és zavaros volta komoly aggodalmakra ad okot. A helyzet igazságos megítéléséhez szükséges, hogy ne tévesszük szem elől azokat a súlyos pénzügyi nehézségeket, amelyekből ez a politikai válság keletkezett. A nehézség főleg abból származik, hogy

össze kellett egyeztetni a jogos népi törekvéseket a nemzeti érdekek parancsoló követelményeivel.

Az igazság ilyen felismerése szabja meg az új kormány magatartását és célkitűzéseit. A legutóbb felfedezett bűnügyek mutatják a gyűlölet monstruozus szellemét, melyet még ma sem sikerült leszerelni. Szilárd elhatározásom, hogy lerántom az álarcot a bűnösökről és semmi gyengeséget nem mutatva, alkalmazni fogom velük szemben a törvény szigorát.

A TÁRSADALMI BÉKE ÉRDEKÉBEN

— A munkásosztálynak — folytatta Chautemps — megadjuk azt a bizonyosságot, hogy törvényesen megszerzett szociális előnyeit nem veszítheti el. De hozzáidomítjuk az erre irányuló reformokat a nemzet életéhez. Folytatjuk a demokratikus előhaladás munkáját. Ennek megfelelően a kormány

a jövő héten a törvényhozás elé terjeszti a munkások és munkaadók közti viszony szabályozásáról szóló törvénytervezetet,

mely magában foglalja a vállalat vezetője törvényes hatalmának tiszteletbentartását, a munkások részére pedig a biztonsághoz és méltányossághoz való jogot. Lehetővé fogja tenni ez a tervezet az igazságos döntőbíráskodást, szabályozza a sztrájkok békés lefolyását, ha erőfeszítéseink ellenére a jövőben is sor kerülne sztrájkolóokra. A törvényhozás elé terjeszti a kormány igen rövid időn belül azt a törvényt, mely

hatékonyan megsegíti a kiöregedett és

munkára már képtelen munkásokat, akiknek létét csak ilyen gondoskodás biztosíthatja. Előkészületben van az Algir politikai rendszerének reformjáról, az iskoláztatásról és a földművesek támogatásáról szóló javaslat is. Öröködni fogunk a pénzügyi egyensúly fenntartására,

a frank értékét erőteljesen védelmezzük, a pénzügyi szabadság és a hármass (angol-amerikai-francia) valutaegyezmény határain belül.

Elsőrendű feladatának tekinti a kormány, hogy megvizsgálja a termelés és az árak alakulásáról összegyűjtött adatokat, hogy meggyorsítsa az árleszállítások ütemét, gátat emeljen a munkanélküliség terjedésének és csökkentse a kereskedelmi mérleg hiányát.

KÜLPOLITIKAI IRÁNY

— Külpolitikai téren — mondotta a továbbiakban Chautemps — folytatni fogja a kormány az előző kormányok külpolitikáját. Ez a politika Franciaországnak a Népszövetség iránti hűségén nyugszik, mely egyes hibák ellenére, a világbéke legjobb biztosítója ma is. Azon leszünk, hogy ismét felélesszük iránta a bizalmat azokban az országokban, amelyek hűek akarnak maradni a Népszövetséghez.

— Ugyanakkor feladatunknak tartjuk, hogy összeegyeztessük a Népszövetség elveit azokkal a nehézségekkel, amelyekbe a béke meg-

Vita a kormányprogram fölött

Chautemps nyilatkozatának elhangzása után interpellációk következtek. Az interpellációkra a miniszterelnök röviden válaszolt.

Hangoztatta, hogy kerülni akar minden félreértést. A népfront igen jelentős szerepet tölthet be a köztársaság történetében, — mondotta. — egyben választa azokat a mozzanatokot, amelyek a mai válsághoz vezettek. Említést tett a terrorista előkészületek leleplezéséről és hangoztatta, hogy a francia közvéleménynek egyhangúlag el kell ítélnie a bűnösöket.

Természetesnek találja, hogy

a néptömegek uralmi rendszerüket meg akarják védeni az ezt fenyegető veszedelem ellen.

Kitért Chautemps a külpolitikai kérdésekre is. Hangoztatta, hogy kormánya célja: megőrizni a békét. Ebben a célkitűzésében valamennyi békét óhajtó nép egyetemes biztonságára ha-

St. Rikusz lábfürdő

Csodát tesz a fájós lábakra!

szilárdítására irányuló akaratunk minduntalan beleütközik.

A NEMZETVÉDELMI FELKÉSZÜLTSGÉ FOKOZÁSA

— Biztonságunk első záloga, mindaddig, míg a nemzetek hajlandóságot nem mutatnak a fegyverkezési verseny megszüntetésére, nemzetvédelmünkben rejlik. Növeljük a francia nemzetvédelmet a hadügyi, légügyi és tengerészeti tárcák rendszeresebb megszervezésével. Felhívjuk a nemzetet, vegyen tudomást azokról a reális veszélyekről, amelyek fenyegetik és érezze a benne lévő legyűrhetetlen erőt, melynek segítségével ezeket a veszélyeket legyőzheti.

gyománys szövetségeire és mindazokra a szerződésekre támaszkodik, amelyeket aláírt. Ezután a pénzügyi egyensúlyról beszélt, melyet biztosítani kell. Hangoztatta ezután, hogy

a nemzeti kiengesztelődés nagy eszméjének meg kell valósulnia.

A képviselőház elnöke a beszéd elhangzása után felolvasta a bizalmi határozat szövegét, melyet a népfrontpártok irtak alá.

Ezután Langumier kommunista képviselő kijelentette, hogy a népfront egységesebb, mint valaha és nem szabad kétségbevonni a népakaratot.

Ezután történt meg a szavazás, melynek eredményeként

a képviselőház ötszáz szavazattal egy ellenében bizalmat szavazott a Chautemps-kormánynak.

A képviselőház legközelebbi ülését ezután kedd délutánra tűzték ki.

AZ UTCÁN MEG TŰNTETNEK A KORMÁNY ELLEN

Párizsból jelentik: A Liberté jelentése szerint Párizs egyes külvárosában, továbbá St. Brieuceben és még néhány helyen a kormány ellen irányuló tüntetések zajlottak le. Rouen környékén 54 ezer főnyi szervezett munkásság körében szintén kommunista izgatás folyik a kormány ellen. A Citroen-üzemek munkásai szintén tüntettek és a népfront helyreállítását követelték. Valenciennesben, Bagneuxben és Brignolban kisebb zavargások voltak. Chautempsnak — írja a lap — tisztában kell lennie azzal, hogy a társadalmi béke helyreállítására irányuló erőfeszítései a szélső baloldalon milyen fogadtatásra talál. A Temps szintén utal a tömegeknek a kormányra fenyegető magatartására. A szakszervezetek engedelmisséget követelnek Chautempstól és előre meg akarja szabni az új kormány programját.

Most jelent meg!

A nagyszerű magyar rádió-szónok:
Dr Tóth Tihamér legújabb hatalmas műve:

MIATYÁNK

Költői lendület, izzó hév és gazdagon aradó gondolatok jellemzik a nagy szónok beszédeinek legújabb gyűjteményét is.

Ar: igen szép kartonkötésben
280 lejt es portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Petárdákat dobtak a tanár elé az orvosi egyetem előadásán

A petárdák felrobbantak, de sérülés nem történt

Bucuresti. Saját tud. Tegnap délután a bucaresti egyetem orvosi szakának egyik előadóteremében, mielőtt Rainer professzor előadást tartott, a tanterem elé a hallgatóság soraiból három petárdát dobtak, amelyek felrobbantak, de senkiben sem tettek kárt. A diákság között pánik keletkezett. A tanár visszavonult a laboratóriumába és nem folytatta előadását. A petárdarobbanásnak állítólag nincs politikai háttere. A diákság néhány nappal ezelőtt emlékiratot nyújtott be a dékáni hivatalhoz, kérve, hogy Rainer tanár változtassa meg vizsgáztató módszerét. Valószínűnek tartják, hogy az eset ezzel kapcsolatban történt.

Románia a csatolt ország-részekre vonatkozó levéltári okmányokat kéri Magyarországtól és Ausztriától

Bucuresti. Saját tud. A bucaresti lapok közlik a Monitorul Oficial alapján a magyar-román Gótdu-egyezményt. Ezzel kapcsolatban az „Universu” elsőoldali cikkben azt írja, hogy ezt az egyezményt a trianoni békeszerződés végrehajtásaként kötötték meg. Ebben a szerződésben azonban — folytatja a lap — valamint a saint-germaini békeszerződésben bennfoglaltatik még, hogy Magyarország és Ausztria kötelesek kiadni Romániának az Erdélyt, Bánságot és Bukovinát érintő levéltári okmányokat és a szerződések kikötéseinek végrehajtása még mindig késik.

Bucuresti. Saját tud. Jigjrtu mérnök ipar- és kereskedelmi miniszter fogadott tegnap egy küldöttséget, amelyet Matasaru budapesti román kereskedelmi előadó mutatott be és amelyvel a miniszter megvizsgálta a Magyarországgal kötött kereskedelmi egyezmény eredményeit.

Az új zárórarendelelet

A nagyváradi rendőrvesztura közli az új záróra intézkedéseket. Eszerint január 22-től kezdve újból a következő kategóriák szerint kell a nyilvános helyeket naponta bezárni, illetve alábbi feltételek szerint lehet azok záróráit meghosszabbítani:

1. Kávéházak és sörcsarnokok, amelyek első osztályúak, 1 órákor zárnak. Hosszabbítás 1 órától 5 óráig engedélyezhető 150 lei taxa alapon.
2. Elsőosztályú éttermek zárórája: 1 óra. Meghosszabbítás 1-től 5 óráig, 150 lei taxa.
3. Másodosztályú kávéházak zárórája 24 óra. Meghosszabbítás 25-től 5-ig 100 leies taxával.
4. Másodosztályú éttermek zárórája 24 óra. Meghosszabbítás 25-től 5-ig 100 leies taxával.
5. Elsőosztályú bodegák zárórája 24 óra. Zárórameghosszabbítás 24 órától 2 óráig, 75 leies taxával.
6. Harmadosztályú éttermek zárórája 23 óra. Meghosszabbítható 23 órától 2 óráig 50 leies taxával. 2—5-ig 25 leies taxával.
7. Másodosztályú bodegák zárórája 23 óra. Hosszabbítás semmilyen körülmények között nincs.
8. Pincehelyiségek, melyek a szeszmonopoliumtörvény 203 paragrafusára alapján működnek és a helyben való kimerésre jogosítottak, 22 órákor zárnak, meghosszabbítás 23-tól 3 óráig 50 leies taxával.
9. Olyan pincehelyiségek, amelyeknek nincsen helyben való fogyasztásra brevetjük, 22 órákor zárnak és zárórájukat nem hosszabbíthatják meg.

A meghosszabbítási taxákat 8 és 13 óra között a rendőrveszturán az adminisztratív irodában, 14-es számú szobában kell lefizetni, ezen időn túl pedig a rendőrvesztura ügyeletes tisztje állítja ki a zárórameghosszabbítást a lefizetett taxa ellenében. Az üzlethelyiségek tulajdonosai, akik engedély- és taxa lefizetése nélkül az előirt zárórán túl nyitva tartanak, a büntető törvénykönyv 583. paragrafusára alapján 5-től 20 napig terjedő elzárással és 100-tól 1000 leies taxával lesznek megbüntetve.

Fenti intézkedések ellenőrzésével a rendőrség adminisztratív irodájának főnöke, a comiszariatások főnökei, valamint minden rendőrtiszt megbízott.

Szenzációs ajánlat!

Ingyen szállítjuk az első tartály „Aragaszt” minden új fogyasztónak f. év január 15-31 között.

Oradeai képviselet:

KOMLÓS TESTVÉREK

Str. Nicolae Iorga No. 13. — Telefon: 372.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBOL SEM

ARAGAZ

A genfi Népszövetség alapokmányát különválasztják a békeszerződésektől

Találkozó az angol és francia külügyminiszterek között

Párizsból jelentik: Hivatalosan megerősítik, hogy Eden angol külügyminiszter a jövő héten Genfben utazva, megszakítja útját Párizsban és megbeszélést folytat Delbos külügyminiszterrel. A Petit Parisien szerint Eden és Delbos a népszövetségi ülészekkel kapcsolatos kérdéseken kívül megvitatják a keletázsiai helyzetet és Közép-Európa kérdését is. Az Echo de Paris

szerint angol részről ma már nem ellenzik, hogy az alapokmányt különválasszák a versaillesi szerződéstől és töröljék a megtorló rendelkezéseket. Ismét szó van Delbos berlini látogatásának lehetőségéről is. Azt is emlegetik, hogy a tárgyalásokból ki akarják hagyni Olaszországot.

Chautemps miniszterelnök küldöttje Berlinben

Párizsból jelentik: De Brinon újságírónak, Chautemps miniszterelnök bizalmas emberének berlini utazása iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik Párizsban. A jobboldali publicista egy év előtt már járt Berlinben és akkor találkozott Hitlerrel. Annakidején nem cáfolták meg a hírt, hogy Brinon Laval megbízásából járt Berlinben és mint magán-diplomata puhatolozott a német-francia közeledés lehetősége

felől. Nemrég Flandin járt Berlinben. Tárgyalt is vezető német körökkel, de Hitlerrel nem tudott találkozót kapni. Ezt bizonyos körök Franciaország kudarcának könyvelték el és ezzel is magyarázzák, hogy Flandin kimaradt az új kormányból. Brinon most sem hivatalos küldetésben jár Berlinben. A francia nagykövet jelenleg szabadságon van és Brinon valószínűleg a kulisszák mögött folyó német-francia tárgyalásoknak ezt a szünetét igyekezik kitölteni.

Pénteken tér vissza egyébként Berlinből Párizsba Commert, a francia külügyminisztérium miniszteri rangban lévő főtisztviselője, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, aki sajtómegállapodást létesített Berlinben abban az értelemben, hogy a német lapok ne támadják Franciaországot és egyáltalában barátságosabb hang mutakozzék a két nemzet sajtójában.

A palesztinai angol főparancsnok kétféle mértéke a kegyelmi jog gyakorlásában

Jeruzsálemből jelentik: A katonai törvényesék az elmúlt napokban halálra ítélt két zsidó lakost, mert megszegték a fegyvertartási tilalomról szóló statáriális rendelkezéseket. Most ezek a zsidók kegyelmet kaptak. A büntetést a palesztinai angol haderő főparancsnoka öt-öt évi várfogságra változtatta. A megkegyelmezés arab körökben nagy izgalmat keltett, mert ugyanilyen bűncselekmény miatt az utóbbi időben több arabot halálra ítélték és valamennyiüket ki is végezték.

A nedvesség csontjait is áthatja

Ugy érzem, hogy csontig hatolt a nedvesség.

Mihelyt hazaérek, alaposan bedörzsölöm magam Carmol-al. Biztos vagyok benne, hogy többé nem hülök meg.

CARMOL a legjobb bedörzsölőszer hűlés, nátha, reumatikus fájdalmak és láz ellen.
Egy üveg ára 22 lei.
Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban.

A szétfoszlott varázslat

*

Bukarest, január hó.

Magdus, akivel tegnap este ismerkedtem meg egy kedves családnál, tizenhét esztendő, szőke, erdélyi magyar leány. Rokonlátogatásra jött Bukarestbe egy távoli kisvárosból s kék szeméből annyi elragadó tudatlanság néz a világba, hogy az ember azt hinné: két Benitzkyne leányalakra is telne belőle.

Bálozni jött a bukaresti farsangra. Mert Magdus, tizenhét éves fejével, már megkezdte a nagylánykodást s szerény nézetem szerint nagyon jól is tette. Csupa öröm látni, hogy még vannak erdélyi magyar családok, amelyek megengedhetik maguknak a fényűzést, hogy úgynevezett régimódi gondolkozzanak: nem akarnak magas iskolájú kenyérkereső nőt nevelni leányukból, nem tartják iskolapadban s nem dugják irodába, hanem a régi recept szerint rendelkezésére bocsátják a huszesztendőn innen, hamvas-szép, soha semmivel sem pótolható nagylány-éveit, hadd szórakozzék, táncoljon, sportoljon és — hadd menjen férjhez minél hamarabb.

Magdus nem is titkolja, hogy semmi kifogása sincs a rögtöní férjhezmenetel ellen sem. Erős a gyanum, hogy e kérdésben egy véleményen van a mamájával, aki bizonyára nem minden rejtett szándék nélkül engedte kirepülni a családi fészekből ezt a jónővesű, szép gyermeket a bukaresti farsang tarka és forró káprázatába. Nem érdektelen talán melleleg megjegyezni, hogy egyre sűrűbben ismétlődő jelenség ez: erdélyi lányok bálozni jönnek Bukarestbe. Leginkább kisvárosok gyermekei, akik odahaza sehol a széles látkörben nem bírnak felfedezni férjnek való anyagot, fővárosi kapcsolataik felhasználásával a Dámbóvita-parti farsang zür-zavarában kísérik meg, hogy halásszanak legényt maguknak. Ezt is csak helyeselni lehet, mert Bukarest hovatovább több magyar farsangi mulatságot és több házasságképes magyar fiatalembert mutat fel, mint akármelyik erdélyi város. Igaz, hogy férjhez menendő lány is van itt elég. De hát hol sincs? ...

Nem ezt akarom én most ebből kihozni... Magdus már meg is jelent egy szép magyar bálon, pompás fehér túruha volt rajta és ahogy mondani szokás, majd szétszedték a fiúk. Mert a kisleány nagyszerűen táncol és igen kedvesen cseveg. Mindkét lényt személyes tapasztalatok alapján is megállapítottam a kedves családnál, amelynek tegnap este vendége voltam...

Az igazat megvallva, tapasztalt vén fickó létemre kissé zavaritá és elfogódottá tett engem tegnap este ez a fiatal teremés. Egyszerűen azért, mert nem tudom, milyen ma egy tizenhét éves erdélyi háziléány. Térben és időben eltávolodtam tőlük, nem ismerem a gondolkodásmódjukat, a beszédanyagukat a kedvteléseiket, bevallott és be nem vallott felvilágosultságok mértékét, érverésüket, olvasmányaikat — semmit sem ismerem. Azért nagyon óvatosan keztem a beszélgetést. Sem túlzásba nem akartam esni, sem pedig annak az adamabeli öregúrnak a sorsára nem kívántam jutni, aki gúnyogve szól egy kisgyerekekhez, mire az fölényesen, tisztán és értelmesen jegyzi meg: „Mit akar itt ez a vén hülye?”

Hát ezt a drámai fordulatot mindenestre sikerült megelőzöm. Zavartalanul folyt a társalgás, Magdus, első észrevételeim szerint, nem sokkal különbözött attól, ahogyan a mai tizenhétéves erdélyi uriléányt elképzelttem magamnak. Kétségkívül öntudatosabb és sokkal önállóbb, mint az ilyenkorú hajdani leány, annak ellenére, hogy ő sem mozdult ki még soha az otthon, a család keretei közül. Ez a bukaresti bálozás az első nagyobb önálló útja. A hosszú, tizenhat órás útat is egyes-egyedül tette meg, délutántól reggelig s még csak nem is büszke erre a tiszteletreméltó teljesítményre, annyira magától érthetőnek tekintti, hogy minden baj nélkül meg kellett érkeznie.

— Egy pillanatig sem féltém, — jelentette ki fölényes biztonsággal és nyugalommal hangjában s ez élénk ellentétben állott arberendezésével, amit csak most-most vethette le a gyermekleg vonásokat.

Azt hiszem, ez a biztonság különbözött meg legjobban Magdust elődjétől, a huszonöt évvel ezelőtti, hasonlókorú és hasonló körülmények között felnőtt fiatal leánytól. S ebben szívesen lát az ember magasabb fejlődési fokot.

Egyebekben is. Ahogy Magdus hegyvidéki kirándulásairól beszél, az egyszerűen káprázatos. Remek turista-útak, fényes rengetegek, ródlipályák és nyári pázsitok, menedékházak és pásztorkunyhók keltek életre és vonultak el szemem előtt a szavai nyomán. Űde, erdélyi levegő csapott meg, amit oly nehezen nélkülözök Bukarestben. A természet fiatalos imádata, a szépség rajongó szeretete, az erő, a tisztaság nemes igénye valóságos himnuszokat zengett a beszédében. Aranyos pajtáságokról, szeretetreméltó bohóságokról mesélt, kedves mulatságok emlékeit idézte s hogy szemléltesse előadását, felvételeket mutatott a havasi tájakról, amelyeket családias alapon összeállított kiránduló-társaságaival beharangolt és amelyeket szívébe zárt.

Lelkesedésében elővette szájharmonikáját, ami mindig hűséges társa hegyvidéki kalandozásaiban és suhancos kedvteléssel mutatta be vele zenélő tudományát, amivel szívesen veri fel a menedékházak, a kies völgyek és a szelős magaslatok csendjét...

Mondhatom: élmény volt, ahogy ez a leányka szerepelt... A szikkadt bukaresti tudók csak úgy szívták magukba az űde havasi illatot, ami körülötte áradt.

De egyszer csak valami rettenetes dolog történt.

A szőke, havasi vadvirág hirtelen megszakította előadását és, minni akit szomjuság gyötör, szenvedővé torzult arccal nézett körül.

— Kérek egy cigarettát, — mondotta azután.

Egy hölgy kínálta meg Magdus kézitáskájából hosszú, fekete csontszípkát vett elő, szakavatottan beleillesztette a cigarettát, gyakorlati mozdulattal megelőzve az udvariaskodni kívánó férfiakat, rágyújtott és pőfékelni kezdett.

S egy szempillantás alatt szétfoszlott a varázslat. (j. b.)

Japán, Anglia és Amerika egymással versenyezve építi az óriási csatahajókat

Londonból jelentik: Kigasinoda japán elmentengernagy, a hírszerző szolgálat vezetője, a legutóbbi sajtóértekezleten hangoztatta, hogy Japán hajlandó új államközi tárgyaláson részt venni, mely a nemzetközi haderőkorlátozásra irányulna. Azonban továbbra is ragaszkodik a legfelsőbb határ tekintetében támasztott javaslatához. Tudvalevően éppen ezen a javaslaton szenvedett hajótörést a legutóbbi flotta-értekezlet.

A Daily Express szerint az angol, amerikai

és francia haditengerészet hírszerző szolgálatának bizonyítéka van arra, hogy Japán 43 ezer tonnás csatahajókat épít. Ezért Anglia most 60 ezer tonnás csatahajók építését tervezi.

Washingtoni lapjelentés szerint Roosevelt elnök az amerikai hajóhad tonnatartalmának husz százalékos emelését fogja indítványozni. A terv keretében körülbelül 100 új egységet építenek. A hajóépítési terv kibővítése több mint egy millió dollárba kerül.

Mindenkinek, ahol csak tehetem, ajánlom a Gastro D. gyógyszert

írja nekünk többek közt Raffa Ede mézészers, Rovinéből, majd folytatja:

Mindenekelőtt köszönetet mondok a küldött Gastro D. gyógyszerért, amely betegségeből gyógyított. A gyomromban és az epeben voltak már évek óta fájdalmaim, étvágyam nem volt és ha ettem is valami keveset, az sem jól esett, úgy hogy lesoványodtam. De amikor a Gastro D-t kezdtem szedni, fájdalmaim megszűntek, jó étvágygal eszem és már híztam is egy pár kilót. — Ismerőseim és rokonaim megcsodálták a gyógyszer gyors hatását. — A Gastro D-t, mint kiváló gyógyszert, mindenki a legmelegebben ajánlhatom, ez gyors és biztos gyógyulást eredményez. Kérem szíveskedjenek egyelőre 8 üveg Gastro D-t küldeni postafordultával és utánvétellel. A gyógyszert sokan várják — az ismerőseim és rokonaim — mert mindenki, ahol csak tehetem, ajánlom a szenvedőknek a gyógyszert.

Fenti levélhez bármilyen komintár is felesleges.

Gastro D. kapható gyógyszeráraklan és drogériákban vagy postán megrendelhető 135 lef utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

A kolozsvári Nemzeti Parasztpárt ifjusági nagygyűlést készít elő

Kolozsvár. Jóformán a kormány alig írta ki a választásokat s Erdély fővárosában máris megindultak a választási küzdelmek. Különösen nemzeti parasztpárti körökben igen élénk a mozgólódás. A nemzeti parasztpárt minden erejét igyekszik latbavetni, hogy a küszöbön álló választásokon fényesebb győzelmet vívjon ki, mint az elmúlt választáson. Ebből a célból a párt vezetősége elhatározta, hogy főleg az ifjuságot szervezi meg, mert úgy tapasztalták, hogy az ifjuság az utóbbi időben inkább a szélsőséges áramlatok felé hajlik. Eppen ezért a nemzeti parasztpárt erdélyi vezetősége elhatározta, hogy közelebbről megszabású ifjusági gyűlést rendez Kolozsváron, ahol igyekszik majd felvonultatni az összes Nemzeti parasztpárti érzelmű ifjuságot, hogy ezzel az ifjuság körében nagyobb táborot toborozzon. Az ifjusági nagygyűlése előkészítését a párt vezetősége már megkezdte, mindössze a napot nem tűzte ki, de valószínű, hogy február közepén kerül majd sor rá. Mint hírlík, úgy akarják, hogy a gyűlésen mint szónok, Maniu és Mihalache is részt vegyenek.

A választási névjegyzékek kiegészítése Csík megyében

Saját tud. A város magyarpárti tagozatának einöki tanácsa a napokban dr Daradics Félix ügyvéd elnökletével ülést tartott. Dr Daradics elnök ismertette az Országos Magyar Párt központjának a választói névjegyzékek összeállítására, ellenőrzése tekintetében kiadott rendelkezését és ezzel kapcsolatosan javaslatot tett a választói névjegyzékek mikénti ellenőrzésére. Az intézőbizottság csoportvezetői kötelesek saját utcájukban ellenőrizni, hogy minden választásra jogosult lakos fel legyen véve a laptromba. Ezután az elnök bejelentette, hogy tekintettel nagy elfoglaltságára, valamint betegkedésére, szükségesnek látná, hogy alakítsák egy úgynevezett gyűléseket előkészítő bizottság mely az elnökséggel karöltve intézkednek a felmerülő ügyekben. Az einöki tanács dr Eröss Péter ügyvéd elnökletével beválasztja ebbe a bizottságba Holló Gábor alelnököt, dr Karda István ügyvédet és Albert István titkárt. Ezután dr Daradics elnök köszönetet mond a város választópolgárságának az országos választások alkalmával tanúsított öntudatos magatartásáért, melyet a helyi lapokban is közzétesznek. Végül megbeszélés tárgyát képezte az évenként rendezni szokott magyar bál idejének és helyének kérdése is. A szükséges lépések megtételére az einöki tanács az előbb említett bizottságot kéri fel és felhatalmazza, hogy szükség szerint alakítsa meg a vígalmi bizottságot a város polgársága köréből.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politika napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: I. félév: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 le.

A Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, sok helyen köd, északon kevés eső várható. A hőmérséklet lényegesen nem változik.

MIHÁLY NAGYVAJDA KITÜNTETÉST KAPOTT A TENGEREN TANUSÍTOTT BÁTORT MAGATARTÁSÁÉRT. Bukarest. Saját tud. A király tengerész-éremmel tüntette ki Mihály nagyvajdát, a tengerészi és légügyi miniszter jelentése alapján, mert midőn Athén felé tartva, a Regina Maria nevű hajóval viharba került a Fekete tengeren, 32 órán keresztül oly határozottan, nyugodtan és bátran nézett szembe a veszéllyel, hogy lelkesítő példával szolgált az egész személyzetnek.

ÖTVEN BANIVAL OLCSÓBB LESZ A SÓ. Bukarest. Saját tud. A só árát az eddiginél 50 banival olcsóbbá teszik. Ez az állami költségvetésben évi 85 millió lei áldozatot fog jelenteni.

HÉTFŐN SZIGORITOTT VASÁRNAPI MUNKASZÜNET. Nagyvárád. Saját tud. Hétfőn, január 24-én ünnepli az ország a fejedelem-ségek egyesülésének ünnepét. Ez alkalomból országsszerte fényes ünnepségek és hálaadó istentiszteletek lesznek. A nagyváradi rendőrközpont kéri Nagyvárád város lakosságát, hogy a hétfői napon lobogózzák fel a házakat, a kereskedők pedig díszítsék fel üzletük kirakatát. Este 8-tól 10 óráig pedig világítsák ki az ablakokat. Hétfőn különben vasárnapi munkaszünet lesz, a pékek és a mészárosok délelőtt 10 óráig nyitva tarthatják üzleteiket.

Hatalmas tűz pusztított Szatmár megyében. Szatmár. Saját tud. A szatmármegyei Szerb-falva községben hatalmas tűzvész pusztított az elmúlt éjszaka. Gondatlanság következtében kigyulladt Manti Adám gazdálkodó csürje és porig legett. A lángok átterjedtek az istállókra, onnan Sziger János földműves lakóházára, majd Sziger gazdasági épületei fogtak tüzet. Mielőtt a falu lakossága hozzáfoghatott volna az oltáshoz, a lángok annyira elterjedtek, hogy semmit sem lehetett megmenteni. A két gazdálkodó kára közel kétszáz ezer lei.

ELJEGYZÉS. Miklósy Ilonka és ifj. Rótt József, Nagyvárád, jezsuiták.

Tilos a vörös Spanyolországból származó árukkal való kereskedés. Szatmár. Saját tud. A kereskedelmi és iparügyi miniszter körrendeletben értesítette a szatmári Kereskedelmi és Ipar-kamarát, hogy az ország területén tilos a vörös Spanyolországból származó áruval való kereskedés, ugyanint narancs, bor, stb. árusítása. A minisztérium felhívja a kereskedők figyelmét arra, hogy amit eddig a vörösektől vásároltak, azt a nemzetieként sokkal kedvezőbb feltételek mellett beszerezhetik. A vörösektől származó áru tulajdonosát szigorúan megbüntetik.

* Aki tulsokat evett vagy ivott és rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felfrissíti egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

KATONAI ÉS POLGÁRI REPÜLŐGÉPEK ÖSSZEÜTKÖZÉSE. Londonból jelentik: Shmallford közelében egy katonai repülőgép összeütközött a levegőben egy polgári repülőgéppel. Mindkét gép lezuhant. A két gép három utasa szörnyen meghalt.

NYOLC NAPRA BETILTOTTÁK A „CREDINTA”-T. Bukarest. Saját tud. A Credinta című krajcáros déli lapot a kormány nyolc napra felfüggesztette, mert valótlán riasztó híreket közölt.

Lapunk legközelebbi száma, a hétfői nemzeti ünnepre és hivatalos munkaszünetre való tekintettel, kedden - rendes időben jelenik meg.

SZATMÁRON MINDENKI ÉKSZERBE FEKTETI A PÉNZÉT. Szatmár. Saját tud. Azok, akik a pénz tetemes része felett rendelkeznek, a változott viszonyok miatt ékszerekbe fektetik vagyonukat. A szatmári ékszerészek megállapították, hogy az utóbbi napokban lényegesen megnőtt az ékszerüzletek forgalma. A vevők nemcsak kész ékszer, hanem tört arany után is érdeklődnek.

Alaptalanul vádolták el igazgatót a csikszenttamási plébánost. Csikszenttamási. Saját tud. Bálint Vilmos csikszenttamási plébános, az ismert faluapostol, az alkoholizmus elleni küzdelem lelkes harcosa és Ágoston András községi bíró állottak a törvényszék előtt. A vád, amelyet a csendőrségnek egyik elfajzott, a székelly lakosság által megvetett falusi „sugott be”, az volt, hogy a plébános és a községi bíró, egyik a templomban, másik a nép között, izgat, lázít, az ország és a többségi nép ellen. A tárgyaláson egyetlen „tanu” sem tudta alátámasztani a vádat, úgy, hogy Corduban törvényszéki bíró, delegált ügyész maga kérte a vádlottak felmentését. Egyben kemény szavakkal ítélte el az ilyen alaptalan vádaskodást. A törvényszék mindkét vádlottat jogerősen felmentette.

FEBRUÁR 5

A nagyváradi
nyomdászok farsangi
táncmulatsága
Rei. Kulturpalotában

BUKARESTBEN 1 LEIVEL LESZÁLLITOTTÁK A BARNÁ KENYER ÁRÁT. Bukarest. Saját tud. Braesku főpolgármester rendeletet írt alá, amely a barna kenyér árát egy leivel olcsóbbá teszi. A rendelkezés felhívja a pékek figyelmét, hogy kötelesek a régi minőségben és a régi formában a fogyasztók közönség rendelkezésére bocsájtani a kenyeret. A rendelkezés a jövő héten, kedden reggel lép életbe a fővárosban.

Péntek esti gyertyagyújtás közben halálosan egy öreg zsidóasszony. Szatmár. Saját tud. Halálos végű szerencsétlenség történt pénteken este a cseh Máramarosban, a határszéli Rahó községben. Özv. Dicker Ábrahámné 80 éves magános öregasszony a pénteki gyertyagyújtás közben rosszul lett és eszméletlenül zuhant végig a padlón. Esés közben magával sodorta az égő gyertyát, amely meggyújtotta a szerencsétlen öregasszony ruházatát. Dickerné borzalmas égési sebeket szenvedett, de megmenthetők volna, ha idejében felfedezték a történeteket. Hozzá tartozói azonban csak az esti templomozás után mentek haza. Orvost hívtak, aki már nem tudott segíteni. A 80 éves asszony belehalt az égési sebekbe.

Fejfájás...

bármilyen gyorsan is
azonnal orvosolt
NEURALGINE JURIST

VISSZAHÍVTÁK OSTROVSZKI BUKARESTI SZOVJET KÖVETET. Bukarest. Saját tud. Ostrovszki bukaresti szovjet követet visszahívták. Néhány nap mulva eltávozik Bukarestből. Ostrovszki tegnap búcsúkihallgatáson volt a királynál.

Gyermekek

önkéntérnek hashajtót, ha egyszer már Darmolt kaptak, mert a Darmol igen kitűnő ízű és fájdalom nélkül hat.

DARMOL

hashajtó patikában és drogériában 4.- és 35.- L

Felmentette az esküdtszék a bolgárszegi testvérgyilkosokat. Brassó. Saját tud. Még a múlt év agusztusában történt, hogy Brassó Bolgárszeg nevű városrészeiben három testvér: Vacaru Gheorghie, Dumitru és Ionel családi háborúskodásból kifolyólag öltre mentek. A testvérharc azzal végződött, hogy Gheorghie három késszurás érte, amelyek közül egyik a szívért járta át. A megdöbbentő bűnyűnek tegnap volt az esküdtszéki tárgyalása, amelyre a védelem mintegy 50 tanut vonultatott fel. A kihallgatott tanúk szerint a vádlottak: Vacaru Dumitru és Ionel, csendes emberek voltak, míg a meggyilkoltat verkedő és izgága természetűnek ismerték. A tanuvallomások során kiderült az is, hogy a családi háború egy Fülöp Mária nevű leány miatt tört ki, akit — a család tiltakozása ellenére — Gheorghie feleségül vett. A végzetes estén Gheorghie italoosan tért haza a kocsmából és lakásának ablaka alatt ott találta Dumitru fivérét, aki éppen a feleségét szidta. A két testvér egymásnak ment, a harmadik is a színhelyre sietett és megtörtént a tragédia. Enescu főügyész határozó vádbeszédében mutatott rá arra, hogy nem lehet ok a gyilkosságra az a körülmény, hogy valaki idegen nemzetiségű nőt vesz el feleségül. A védelem azzal érvelt, hogy jogos önvédelemből történt a testvérgyilkosság, miután a meggyilkolt volt a támadó. Az esküdtek tanácskozása után kihirdették a verdiktet, amely szerint a vád tárgyát képező bűncselekményben a vádlottakat nem találták bűnösnek és ennek alapján a bíróság a két Vacaru-fivért: Dumitru és Ionel a testvérgyilkosság vádjára alól felmentette.

Csikmegyei rövid hírek. Uj időközi bizottságot neveztek ki Menaság község élére, Dénes József gazdálkodó elnökelével. A beiktatáson résztvett Ionica Mihail állami iskolai igazgató, akitől már megirtuk, hogy ócskavaskereskedéssel is foglalkozik. Az ócskavasat a gyermekek hordták hazulról. Ez a Ionica tanító, aki minél nagyobb szerepet kíván magának a községi közélet vezetésében, goromba szavakkal kiutasította Karácsony István választott községi bírót a község házából akkor, amikor Karácsony közmegelegedésre évek óta vitte a község ügyeit. A megsértett volt községi bíró bíróság előtt vesz elég-

Szánthó László

egyházi szobrász és oltárépítő, vállalja templom-berendezési tárgyak készítését, javítását, festését és aranyozását, művész kiutalban. — Cím: Temesvár III., Memorandului utca 16.

telt Ionica tanító botránnyos viselkedéséért. — Bíró Gergelyné vacsárcsai lakosnál foglalni járt Péter Jeremiás végrehajtó. A harcias székely asszony szembeszállt a végrehajtóval. A végrehajtó hatósági közeg megsértéséért eljárást indított ellene. — Csikszenttamási város anyakönyvi hivatalában a múlt évben harmincöt házasságot kötöttek. Születések száma: 81, ebből fiú 40, leány 41. A halálozások száma — ebben a körhízi elhalálozások is bennfoglaltatnak: — 63, férfi 35 és nő 28. — Siklód Albert gyergyószentmiklósi lakos csemegevajjal házalt a községben. Eközben a „Jehova Isten tanúi” vallási szekta könyveit árusította a gyanútlan katolikus székelyeknek. Eljárást indítottak ellene és lefoglaltak tizenhét darab könyvet. A pénteki tárgyaláson azzal védekezett, nem tudta, hogy tiltott dolgot cselekszik. A törvényszék felmentette. Ügyész fellebbezett. — Veress Tamás csikrákosi gazdálkodó mostoha leánya, Székely Aranka Bukarestbe ment szolgálni és butorait, ruhaneműt nevelőtanja gondjaira bízta. Amikor hazajött s kérte vissza a gondjaira bízott holmikat, azoknak hiált helye volt. A törvényszék Veress Tamást négyhónapi elzárással sújtotta büntetést azonban felfüggesztette.

* **Amlóta a Togal-tablettát ismerem, nem félek semmiféle meghűléstől (gripától). Főfájásnál, torokfájásnál, rosszindulatú idegzsábanál csakis a Togal segít rajtam. Előírás szerint bevéve, azonnal elmúlnak a fájdalmak. Togal-bevétele után nagygyorsan alszom.**

Mintegy száz székely szülőt bírságoltak meg egyetlen községben gyermekeik iskolamulasztása miatt. Csikszereida. Saját tud. A szegény falusi székely szülőknél rendszeren igen nagy a gyermekáldás. A felcsiki községekben nem ritka a 8—12 gyermekes család. Ilyen körülmények között nem csoda, ha a gyermekek iskoláztatása még a községi iskolákban is nagy gondot okoz a szülőknél. Rehezen kerül ki a ruha és lábbeli. Ez okozza, hogy a székely szülő mihelyt a gyermek 15—16 éves, azonnal elszegődíteti cselédnek és így a ruha és lábbeli gondokat leveszi magáról. Csikdánfalva községi állami iskolai igazgatója, Iacob Vasile, nem törődött a székely szülők ilyen és hasonló kérdéseivel, mintegy száz szülőt bírságolt meg olyan gyermekeik iskolamulasztása miatt, akik nem tartózkodnak a községben hanem szülőhelyükre álltak a közeli és távoli városokban. A bírói bírság megközelíti a százezer lejt. A Magyar Párt irodája feltárta ezt a helyzetet illetékes helyeken és remélni lehet, hogy a szülőkre kirótt bírságokat felfüggesztik.

* **Gyermekek önként kérnek hashajtót, ha már egyszer Darmolt kaptak, mert a Darmol kitűnő csokoládé ízű és fájdalom nélkül hat.**

Orgona ésharmonium

szolid kivitel, javítás, tisztítás-homlokzárások kicserélésével készséggel vállalja szolid árak mellett

Keeskés Ferenc

Temesvár, IV. Str. Bolinteanu 16'

Kész harmoniumok raktáron.

Oltáregylet alakult Ádámos községben. A kis-küküllővármegyei Ádámos község maroknyi magyar katolikusága példamutatóan szervezkedik. Csak legutóbb szentelte fel kis kápolnáját az egyházközség tagjainak áldozatkészségéből s most az egyesületi élet fejlesztésére megalakította az Oltáregyletet. Az alakuló közgyűlésen jelen volt Benecze István dícsőszentmártoni főesperes is, aki magas szárnyalású beszéd kíséretében ismertette az Oltáregylet jelentőségét. Az Oltáregylet elnöködjének nagy lelkesedéssel Bényi Istvánt választották meg.

Február 1-én újabb román nyelvtanfolyamot nyit a Magyar Párt nagyváradi tagozata. A Magyar Párt elnöksége értesíti a magyar közönséget, hogy február 1-én újra megnyitja a román nyelvtanfolyamát. Ez alkalommal is egy kitűnő tanerő veszi át a tanfolyan vezetését, aki a lehető legalaposabban és rövid idő alatt megtanítja a román nyelvet. A pártvezetőség felkéri mindazokat, akik az ősz folyamán a tanfolyamra jelentkeztek és azon részt is vettek, hogy tanulmányaik folytatása végett jelentkezzenek újra a párt irodájában. Hasonlóképpen felvesz a pártiroda minden érdeklődőt a nyelvtanfolyamra. Jelentkezések mindennap délelőtt 9 és 1 óra között a Magyar Párt irodájában, Nagyvárad, Str. Duca (volt Sal Ferenc-utca) 9. szám.

A párizsi világkiállítás emlékére bélyegeket adott ki a francia posta. Ezek az emlékbélyegeken az egyes gyarmatokat jelentő képek vannak.

Meghalt Kemény Ignác ny. nagyváradi rendőrkapitány

A nagyváradi magyar társadalomnak újra gyászja van. A régi tisztviselői kar egyik becsült és közismert tagja, Kemény L. Ignác nyug. rendőrkapitány dőlt ki 79 éves korában az élek sorából. Kemény L. Ignácot egy becsületes munkában eltöltött, hosszú emberöltő kötötte a körösparti városhoz. Félévszázadon keresztül figyelte Nagyvárad társadalmának kialakulását, virragzó és változatos életét.

Mint nyomdavezető kezdte meg először működtetését Nagyváradon. 1914-ben lépett be az akkor létesített Szent Laszló-nyomda közegekébe, mint a nyomda vezetője. Innen azonban nemsokára a városhoz került tisztviselői minőségben. Mindössze félévig dolgozott, mint napidíjas a városnál, de felelősei hamarosan észrevették Kemény L. Ignác hatalmas szervezőképességét és fontos ügykörök betöltésével bízták meg. Gerő Armin dr főkapitánysága idején előbb rendőrfelügyelővé, majd rendőrkapitánnyá léptették elő. Ahol körültekintő munkára, helyzetismeretre vagy erőteljes szervezésre volt szükség, minden alkalommal Kemény kapitányt látjuk az élen.

Rendőrtisztviselői működésének két jelentős állomása van. Az egyik a nagyváradi cigánykérdés rendezése, a másik pedig az 1916. évi menekülés lebonyolítása. Az 1900-as évek elején Nagyvárad területén össze-visszalakó és így nehezen ellenőrizhető cigányokat ő gyűjtötte össze és számukra megteremtette a váradvelencei állomás mellett a mai cigánytelepet. Ide a cigánytelepre telepítették azután a város minden részéből a cigányokat, akik felett ilyenformán sokkal könnyebb volt a közigazgatási ellenőrzés. A városi szabályrendelet szerint a cigánytelep bizonyos önkormányzattal rendelkezett, amelyet a telep lakói által választott cigánybíró utján gyakoroltak.

Az első cigánybíró Kemény L. Ignác vezetése mellett választották meg. A város akkori társadalmát, annak idején sokáig szórakoztatták a bíróválasztás derűs mozzanatai. Később 1916-ban, amikor Románia a háborúba belepett, Kemény kapitányt bízták meg az Erdélyből menekültek ügyeinek intézésével. Páratlan munkabírással és nagy tapintattal tett eleget annak a megbízatásnak, úgy hogy nemcsak felelőseinek az elismerését vívta ki a legteljesebb mértékben, hanem munkája jutalmazásaképpen 1917-ben a polgári érdemrend II. o. keresztjével tüntették ki.

Kemény L. Ignácot a békekötés után az új impérium is átvette. Valóságos élő lexikon volt ő, akit az átalakulás idején nem nélkülözhettek. Ismerte a város apraját nagyját, tisztában volt mindenkinél az életviszonyaival és értékeivel. Ha a régi időkbeli valakinek a személye tekintetében információra volt szükség, sokszor meg messzi külföldi országokból is Kemény „bácsához” fordultak. Sokoldalú tisztviselői tevékenysége mellett a régi Nagyváradon ő volt az egyetlen sikerrel töltött és hatóságok gyakran felbízottak. Evek óta szív asztmában szenvedett Kemény L. Ignác, akinek betegsége utóbbi időben annyira elhatalmasodott, hogy már hetek óta kórházi ápolásra szorult. Itt érte utól hosszas szenvedés után a halál is szombatra virradó bizsaka. Harom leánya gyászolja Kemény L. Ignácot, akik közül, kedvő Magyarországon tanítónő, harmadik leánya, Kemény Sari pedig Kolozsváry János városi főtisztviselő felesége. Temetése hetőn délelőtt 10 órakor lesz a Rulikovszky-temető Steinberger kapujából a román katolikus egyház szertartása szerint.

Megszüntették a bűnvádi eljárást Grünstein Imre ellen. Nagyvárad. Sa a. tud. A törvényszék IV. szekcióján szombaton délelőtt hirdetkez ítéletet a Grünstein-Konrád-ügyben. A nagy érdeklődéssel várt pert a Constantinescu-Popescu tanács tárgyalta. Ügyész Capitanu Georgehe volt, míg a védőügyvédi tisztséget dr Pop Romulus és dr Filip Justin látták el. Az ügyész fejtegette, hogy a tanak vallomásából kitűnik, miszerint Grünstein Imre az emlékeztetés éjszaka megragadta és megrugta Konrád Viktort, akinek csúrt a lába és a fellépő szepszis végzetel vel. Súlyos testi sértés büntette miatt kerete a vádlott elítélését. A védelem felmenést kért mivel nem bizonyult be az, hogy a rugás következtében tört el Konrád Viktor lába. Szombaton délelben került sor az ítélet kihirdetésére. Az új büntetőtörvénykönyv szerint súlyos testi sértésért csak a magánvád kérésére emelhetnek vádat, hivatalból nem. Mivel pedig a Konrád család visszavonta a feljelentést, a törvényszék megszüntette az eljárást.

Temetések Nagyváradon. Kemény L. Ignác nyug. rendőrkapitány 79 éves korában meghalt. Temetése hetőn délelőtt 10 órakor lesz a Steinberger kapujából. — Sárosv Józsefné szül. Foria Berta 85 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután lesz a Haller-kapujából. — Sándor János 53 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délelőtt lesz a Pasteur-utca-ból (Erdélyi „Concordia”).

* **A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha naponként reggel éhgyomorrra és este lefekvés előtt is egy-egy fél pohányi természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.**

Könyvismeretetés

Napóra

— Hegyi Endre verskötete —

A fiatal erdélyi költő kétségtelen adottságai mellett nem akar többet, „csak” annyit, ami a művészet örök célja: szépet nyújtani.

Ez a minden értékelést megérdemlő célkitűzés erősen érzik szociális versein is, amelyekben (Fuváros, A pincefűreg üzenete) művészi mérték-tartása fölényes biztonsággal győz a tulzásokra hajlamos szenvedélyek felett. Az említett két vers s a kötet még néhány „aktuális” darabja mutatja azt, hogy a fiatal költő nem kerüli a ma aktuális problémáit sem, felvet azonban olyan kérdéseket is, amelyek megoldása — az „aktualitáson” jóval túl — izgalmas költői feladat.

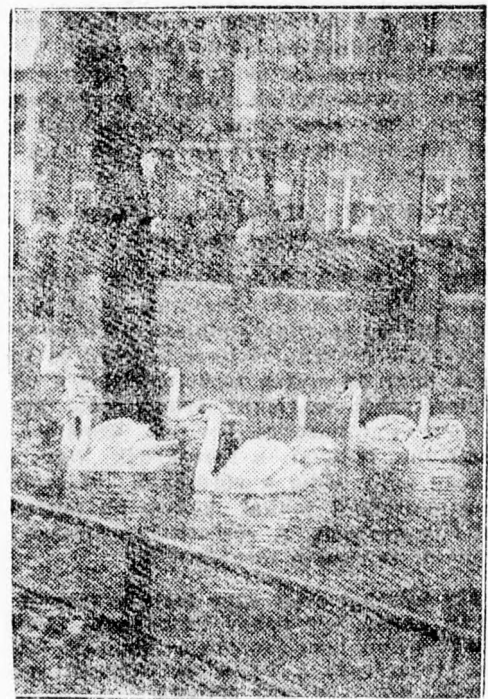
„A fák ágain kikötő sötétség”, „A muló indulat feledésen keresztül csillogása”, csupa sejtelmes vízió, bizarr, lehetetlenom élmények érzékeltetése.

Ezek a cizellált versekbe ötvözött, csipkés-könnyű hangulatok kétségtelen bizonyítékul szolgálnak arra, hogy Hegyi Endre művészi kifejező eraje vonalvezetésének finomságában rejlik s éppen — egyesek által felrótt — tompított hangja s színeinek eredeti színkesége jellemzik leginkább sajtóságos vonásait.

Verseinek tartalmi eredetisége, mélysége mellett verstechnikája is kiforrott, plasztikus s csupán egy-egy ritmustalan sor és félrim csorbitják helyenként a tökéletes műélvezetet. Utolsó verse is („Távozó vonat után”) éppen egy ilyen félrim miatt csoknául hat s ezzel a kötet is kissé torzó marad. Ebben a befejezetlenségben azonban — úgy érezzük — van valami raffineria. Mintha a költő ezzel akarná jelezni: „Folytatása következik.” A „Napóra” értékei után erre a minden bizonnyal még fokozottabb érdekességű folytatásra őszintén kíváncsiak vagyunk.

A verseskönyvek illusztrálása hálátlan feladat; a kötetről írott beszámoló végén, néhány szóval szokták elintézni. Lengyel József Hegyi Endre kötetéhez készült stílusos címlapja és fametszetei, amelyek nemcsak dekoratívabbá teszik az izléses kiállítású verskötetet, de erőteljes aláfestést is szolgálnak a benne foglalt költeményekhez — ennél többet is megérdemelnének.

Horváth Imre.

Hattyúk London utcáin.

London egyes utcáin az esőzés következtében árvíz keletkezett. Egyik utcán hattyúk usztak a vizen. Egy ügyes fotográfus a fenti szép pillanatot készítette róluk.

A beteg Franciaország gondjai

Írta: Csiszár Béla

Párizs, január 21.

A francia fővárosnak rég voltak ilyen izgalmas napjai, mint a mostani kormányválság alkalmával. Blum multévi leköszönése a kormányhatalomról inkább megnyugtatta a kedélyeket, mintsem felzaklatta; az ország nagy része fellélekelt, mikor tudomásúvette a szenátus kormánybuktató akciójának váratlan és idejében érkezett sikerét. Most azonban, hogy Chautemps hagyta ott a kormányrudat, nyílt szakításban a népfrent című egyesülés egyik jelentékeny pártosportjával, a kommunistákkal, akik már hetek óta nyugtalanították a közvéleményt Moszkvából elrendelt sztrájkjaikkal, tüntetéseikkel és lehetetlen követeléseikkel, — mindenki aggodalommal nézett a bekövetkező események elé. Mit hoz a jövő — gondolták, — sikerül-e végkép kiszorítani a kormányzástól a bolsevistákat, (Chautempsnek ez is volt a szándéka, amint azt nyíltan bevallotta a radikális párt szerdai értekezletén), vagy pedig felborul a helyzet és a kommunisták felülkerekedve diktálni akarják majd az iramot a kormánynak? Szerencsére, Chautemps ezúttal is méltó maradt kitűnő politikai taktikus hírnevéhez, győzedelmeskedett — vagy talán Franciaország szerencsétlenségére győzedelmeskedett, hiszen a válság tovaterjedése tán fölfakasztotta volna a beteg göcöket és siettetne volna a gyógyulás folyamatát — s Moszkva egyelőre visszavonult. De kétségkívül egyelőre és korántsem azzal a megfontolással, hogy elvesztette végkép itt a játszmát és többé már nem szabad kockáztatnia a népfrent egységét. A Komintern várakozó álláspontja helyrekerült s hűséges kiszolgálóját, a Blum vezetése alatt álló szocialista pártot egyelőre kiengedte az oblgóból.

Vannak, akik a lefolyt kormányválságnak igen nagy jelentőséget tulajdonítanak és azt állítják, hogy a harmadik Chautemps-kormánytalal tulajdonképpen a népfrent is megbukott. A mérsékelt francia sajtó a népfrentot már kimúlt szörnyetegnek mondja és tán nem is jár messze az igazságtól. Hol van már az a nagy egység, amely 1936 nyarán pöffeszkedett a francia népfrent képében? Elolvadt, mint a tavalyi hó. Ki hitte volna akkor, hogy a hirdett néparcvonatómörülés pártjai egymást buktatják meg 1938 elején? S a kormányválság napokig elhúzódik, mivel a radikálisokkal a szocialisták és a kommunisták, a szocialistákkal a radikálisok és a kommunistákkal mind a két táborban elégedetlenek? A francia radikális pártnak, amely a kispolgár politikai tömörülése, tökéletesen elég volt a Moszkva keze rángatta kommunista pártból, amely szovjetparancsra kormányt buktat, külügyminisztereknek fejez ki bizalmatlanságot és alattomos sztrájkjaival felfordulást készít elő. Beszélnek itt Párizsban, hogy a kommunista párt — ugyancsak moszkvai utasításra — általános zendülést készített elő, amely a mérsékelt Chautemps-kabinet ellen irányult s ennek vezetői voltak a különböző helyeken kitört munkabeszüntetések. Ennek következménye volt a miniszterelnök erélyes szembeszállása a kommunistákkal a kamarában és drámai önvallomása az élére állított helyzetről. Mindenesetre, a népfrent rendkívül erősen megtépázva került ki a válságból, aminek a szocialisták is előidézői voltak, akik a kommunisták járszallagjára kerülve szintén előidéztek a kormánybuktást.

De mi lesz, ha a népfrent széthull és kimúlik végkép? Ha a szabadkőművesség és a bolsevizmus arcpírító összefogása nem állja ki a valóság és a tények pörölycsapásait és felbomlik a langy baloldali, antifasiszta szervezet? A beteg valószínűleg nagyobb lázat kapde a betegség gyorsabb lefolyású lesz. Mert igen, a kormányválság megszűnt, megoldódott

de csak a kormányé. Az ország krízise nem szűnt meg, ezt a kormányok csereberélgetésével meggyógyítani nem lehet. Franciaország-nak intézményes gyógyulásra van szüksége, ez pedig még várat magára. Hogy Chautemps, Blum vagy Sarraut jön-e, teljesen mindegy. A rendszernek kell megváltoznia, helyesebben elűnnie, de erre egyelőre még nincs sok vélemény. A terep még a koncon marakodó baloldali pártoké. A jobboldal pártjai és különböző szervezetei, ahol a közélet szereplői és az ifjúság rekrutálódtak, elkedvetlenedtek, vagy kompromittálódtak. A polgári tömegek, a mérsékelt és szélsőséges jobboldali rétegek egyként vezérre várnak, aki kivezesse az országot válságai, belső bajai sötét útvesztőjéből és újból naggyá, erőssé és bizakodóvá tudja tenni az országot. Az eddigi vezérek sorra devalválódtak, új vezetők pedig — olyanok, akikben a tömeg nyugodtan bizakodhatik — egyelőre nincsenek sehoh. Így a bololdalé most a vezetőszerp, a legutóbbi választás az ő kezébe adta a hatalmat, amellyel él, sőt vissza is él eléggé.

A válság okai és a francia gondok előzményei nem mai keletűek és nem is átmeneti

bajok. Franciaország most sínyli meg évtizedek laikus és szabadgondolkodó nevelését, a szabadkőművesség intenzív és mohó szétterpeszkedését az állam- és közélet minden ágazatában, a vallástalanság „diadalát”, a demokratikus szölamok féknélküli alkalmazását és a szabadság-egyenlőség-testvériség népámitó hivalkodását. Vajjon véletlen volt-e, hogy a szabadság nagy nemzete a háború után úgy betokosodott és előregedett, a fejlődés mintha megállt volna felette s míg más népek a nacionalizmus nagy reneszánszát éltek, ő továbbra is a múlt század eszméit hirdette és ismételte a világnak. A fejlődés megállt a múltnál, a laikus iskolák neveltjei uttek mindenütt a vezetőhelyeken és egy metafizikai világ iránt tökéletesen érzéketlen és vak országot akartak teremteni Franciaországból. Az igazi jobboldali gondolat már régóta csak háláni jár ebbé az országba, ahol még az úgynevezett jobboldaliak is baloldaliaknak nevezik magukat s csak abban különböztek a valódi baloldaltól, hogy azoknál jobban gyűlölték a németeket, azoknál jobban bálványozták a Népszöveget, jobban érvényesítették az európai hegemóniát. De a jobboldal sem rendelkezett átfogó szociális reformokkal, hasonló panamába bonyolódott és nem oldott meg egyetlen lényegbevágó politikai és társadalmi problémát.

Ez a politikai jobboldal hozta Európa és a civilizáció nyakára a szovjetet, mikor kölcsönös segélynyújtásra szövetkezett vele Németországtól való félelmében s ez a jobboldal hagyta cserben embereit, akik külföldi jobboldali mozgalmakkal akartak együttthaladni Franciaország felemelkedése végett. A francia jobboldalt a mértéktelen sovinizmus és a köztársasági nevelés rontotta meg, úgyhogy még ma sem tud erőre kapni tőle. Az tette azzá, ami s e helyzetben nem bir jobbá és alkotóbbá válni. A marxisták nemzetköziséggel szemben tulzásba vitte ez is a dolgokat, már-már saját magát imádtá nacionalizmus címen és ugyanakkor szenvedélyesen gyűlölt mindent, ami nem francia s ami kivülesett a nemzeti körön. Ugyanakkor liberálisabb és demokratikusabb akart lenni ellenfelénél, de mintaképének leutánzása nem sikerült. Az állam reformjaival szemben merev jogi megfontolásokba menekült s politikai reformokat sürgetett, mikor társadalmiakra és gazdaságiakra volt szükség. A parlament rosszul funkcionál, hirdette, azt kell megreformálni előbb, pedig ezzel messze került a lényegtől, amelyet a baloldalnak sem sikerült sokszor megközelítenie, bár, mikor a szociálista párt uralomra került, sebtiben megvalósított néhány reformtörökést, viszont ezzel a mohó realizálással felborította az állam pénzügyi egyensúlyát.

Ki hozza meg Franciaországnak a jobboldalról a nemzeti újjászületést? Ez ma a titkok titka, ma jóval inkább, mint például félével ezelőtt. A jobboldal úgynevezett reneszánszot ígérő mozgalmait szomorú kudarcok érik; a vezérek összevesznek, bíróság elé hurcolják egymást, De la Rocque, Pozzo di Borgo, azután Doriot és mások úgy látszik, nem rendelkeznek elég átütő erővel vagy pedig a tömeg nem az, amelyik megfelelő hátvédet és élesapátokat adna. A baloldal csuklyás-leleplezésekkel rémiti napról-napra az utcát, rémregényekbe illő titkok titkaival és konspirációkkal. Egy társadalom, amely a célnál megtorpanó mozgalmakat, vagy elvetélt szervezkedéseket és a föld alá húzódo cagoulard-összecsukvéseket tud csak produkálni, ahelyett, hogy bátran és céltudatosan venné fel a harcot ellenfeleivel: egy kissé mintha ellenkeznek a normális fejlődéssel. Mindenesetre azonban jelei mutatkoznak egy más, ma még csak itt-ott ébredő és mutatózó új közszellemnek és felfogásnak. Ezekről azonban ma még korai volna jóslani és többet mondani. Nem is annyira ígérlet, hogy szabad volna elkiabálni és rászabadítani a kíváncsi mikroszkópokat. A fiatalság ébredezik, látja az európai fejlődést, új irányokat és átalakulásokat. Talán már közelebb van a változás, mint gondoljuk, ki tudja? Az bizonyos, hogy Franciaország, ha egyszer ébred, az nagy és világraszóló ébredés lesz.

Ingyenes utazás Rómába, ingyenes részvétel az Eucharisztikus Világkongresszuson,

hatnapos püspök-fürdői üdülés és egyéb nagyértékű ajándékok kerülnek kiosztásra előfizetőink között

A Magyar Lapok kiadóhivatala, mint minden esztendőben, úgy ezidén is megrendezi nagy ajándéksorsolását előfizetőink között. Ne felejtse el tehát senki előfizetőink közül azt a határnapot, amely részesévé teheti egy nagyszerű utazás élményének, az Eucharisztikus Világkongresszus felemelő napjainak, egy kellemes üdülésnek, vagy egy értékes ajándéknak.

Azok az előfizetők, akik előfizetési díjukat legkésőbb

február 10-ig

egész esztendőre kiegyenlítik, résztvesznek az alábbi nyeremények kiosztásán:

1. Ingyenes római utazás.
2. Tóth Tihamár összegyűjtött munkáinak tíz öteté, diszkötésben.
3. Egy 3×1 lámpás rádió.
4. Ingyenes részvétel az ezévi eucharisztikus kongresszuson (utiköltség és ötnapi ellátás).
5. Teljes legújabb szentírás, öt kötetben, díszes kiadásban.

Azok az előfizetők, akik előfizetési díjukat legkésőbb

február 10-ig

jélebre egyenlítik ki, az alábbi nyereménytárgyak kiosztásán vesznek részt:

1. Hatnapos ingyenes tartózkodás a Püspök-fürdőben, május vagy szeptember hónapban.
2. Egy fényképező gép.
3. Egy 6 személyes ezüst desszert-készlet.
4. Ezer lei értékű könyv könyvosztályunkból, átnevezés szerinti választással.
5. Egy 85×100 centiméteres perzsaszőnyeg.

Meg vagyunk győződve arról, hogy előfizetőink ezalkalommal is örömmel fogadják ajándékaikat. Az a feltétel amihez az ajándékaikön való részvétel körtjük, nem jelent nagyobb megterhelést előfizetőink számára, hiszen a ap előfizetési díját úgy is kiegyenlítették s a sorsolás érdekében csupán az előfizetési díj kiegyenlítését költöttük határidőhöz

Tibor úrfi szerencséseje

Jeta: Fazekas Sándor

Az egyetemi templom toronyórája éjjel-utáni félhárom mutatott, amikor Tibor úrfi elérkezett a sivatárnak mondott hónapos szobájáig, amely a mostani életében az otthon fogalmát fedte. A feje kissé kőválygott a néminemű elfogyasztott italoktól és a szája keserű volt a cigaretta füsttől. A szoba ajtaja nem volt bezárva, amit a mostani állapotában természetesen is talált. Felcsavarta a villanyt és nagy álmétkodással látta, hogy az ágyában jóízűen alszik valaki. Pillanatra meghökken, hogy idegen lakásba tévedt, de az esti hidegfelvágott maradékai meggyőzően bizonyították, hogy jó helyen jár. A szobaúri biztonsága visszatért és érdeklődéssel szemlélte az alvó jövevényt. Napbarnított, derűsarcú, erőteljes férfiú volt, szürkülő hajjal.

Valami vidéki nagybácsi lehet, — határozta meg az alvó minéműségét. — Tagadhatatlan, hogy így is jól néz ki, hát még felöltözve.

Tekintete az éjjeli szekrényre kitétt aranyóra és ezüst cigaretta tárcára esett. Bizalom, az van, — gondolta. — Majd elvonultatta lelkiismeretét az összes rokonságát, de bizony nagybácsi nem akadt közöttük. No, nem baj, reggel majd megoldódik a rejtély, — mondotta magában és ágyat csinált magának a díványon, lefeküdt. Sok alvással lévén restanciában, nyomban el is aludt. Álmában Fortuna istenasszony homlokán csókolt.

Reggel tíz órakor felébredt, pesti vonatkozásban tehát korán. Első tekintete az ágyra esett. Az ágy üres volt, a vendég eltűnt, ki tudja mikor. Nem nyomtalanul tűnt el, mert az asztalon egy ceruzával írott levél feküdt, amelyre nyomtatéknak két darab ötven pengős bankjegy volt téve. Tibor úrfi a tenger kincs láttára imát akart mondani, de az asztali áldáson kívül más nem jutott eszébe, annak is a közepén elakadt. Kézbevette hát a levelet és olvasni kezdte:

Öcskös!

Sajnálta, felköltöni, mert éppen akkor motyogtál valamit egy szőke Alligátor-nak. Eddig én sem tudtam, hogy szőke alligátor is van. Ha Borscsa nénéd megtudja, hogy milyenkor szoktál haza járni, sohasem adja neked Terkát. Tölem ne félj, mert én sem voltam jobb annak idején. Én csak huszonnégy órai szabadságot kaptam Borscsa nénédől, hát gondolhatod, hogy maradéktalanul ki akarom használni ezt a kis időt. Ezért arra kérek, hogy délután ruccanj ki Alagra és fogadd meg ötven pengővel Kariókat. Ha bejön, — a nyereség fele a tiéd, a másik felét pedig add át Terkának. A másik ötven pengőt neked adom alkotmányos költségekre.

Ölel nagybátyád,

BOLDIZSÁR.

U. i. Ugy megváltoztál öcskös, hogyha nem tudnám, hogy te vagy te, azt hinném, hogy nem te vagy te.

A levél elolvasása után Tibor úrfi tisztában volt vele, hogy itt tévedés történt és pedig tekintetbevéve a száz pengőt, — fájdalmas tévedés. Ez a pénz nem őt illeti. Boldizsár nagybátyja neki sohasem volt, ami elég hiba. Gyermekkorából azonban emlékszik egy töpörödött, öreg Borscsa nénire, de az, ha most is élne, legalább százhárom éves volna. És, ha volna is egy Terka nevezetű leánya, az is lenne most ötven éves és többszörös családanya. Kizárt dolog. Sajnálatos tévedés.

Tibor úrfi gyomrozni kezdte a sátán. Ne légy szamárr. A markodba pottyant száz pengő. Miért dobnál ki belőle ötven pengőt arra a gebére, hátha nem jön be? Tedd el a száz pengőt és hallgass. Kitélik belőle négy vacsora a Margitszigeten a szőke Alligátorral; még talán marad is valami.

Rövid kísértés után felülkerekedett benne a becsületérzés. Nem. Ez már rút dolog lenne tőle egy jóhiszemű Boldizsárral szemben. Ez a

pénz nem őt illeti, ehhez nem szabad hozzá nyúlni. Délután kimegy a löversenyre és ötven pengővel megfogadja Kariókat, amint elő van írva. A másik ötven pengőt pedig megőrzi, mint egy élő páncélszekrény, míg a félreértés helyre-értődik.

Elővette a pénztárcáját és egy sóhaj kíséretében beléhelyezte a bankjegyeket. A sovány bugyelláris régen nem evett ilyen kövér falatot és mohón nyelte el a bankókat.

Délután kiment Alagra. Szétnézett a lóprimadonnák között. Megtalálta Kariókat is. Kevés jót ígérő, sunyinézésű ló volt. Elveszett pénz, — gondolta és megfogadta. Más nem is igen fogadta.

A starttól is rosszul ugrott el. Hátul poroszkált, lekonyult fülekkel, szemmel láthatóan únta az egész komédiát.

Virslinek való, — mondta ki Tibor úrfi a lesújtó szentenciát.

De mi ez? Karióka egyszercsak rendes állásba hozta a füleit, hosszan kinyúlt és szinte úszott a levegőben. Száz méternél a cél előtt már egyronatban volt a többivel, a célnél pedig lóhosszal verte az egész díszes társaságot.

— Ilyen marhaságot! — méltatlankodtak a leégett turfrókák.

A fogadóiroda harmincszoros pénzt fizetett Tibor úrfinak. A tárcája szinte nyögött a bőséges istenáldástól, annyira feszült az oldala. Nem volt hozzá szokva. Tibor úrfi megokarta veregetni a Karióka nyakát, de a ló visszautasította a bizalmaskodást. Hátrakapta a füleit és a fogát vicsozította red.

— Ne te ne, nem vagyok én timár, — méltatlankodott Tibor úrfi és hátrált.

— Nem mindenki áll szóba, — nevetett a szoké.

Tibor úrfi bizonyos lelki elváltozáson ment keresztül. Önbizalom szállotta meg. Nem esod; ezerötszázötven pengő lapult a zsebében. Másnap elhatározta, hogy megpróbálja megkeresni azt a bizonyos Terkát, akit a nyereség fele illet. De csakhamar tapasztalta, hogy Pesten annyi Terka van, mint a fűszál. Képtelenség. Bizonyosan fölösszámmal akadtak volna Terkák, akik szívesen vállalták volna a nyereség felét. Erről a terveről tehát lemondott és rábízta az egészséget a sorsra, hogy Boldizsár bácsi majd csak felkeresi és akkor elszámol neki.

Boldizsár bácsi azonban késelt és Tibor úrfi kellemeitlenül tapasztalta, hogy milyen nehéz ilyen nagy tőkét hordani a zsebben, amire nem lehet hozza nyúlni. Közben némi etolódások történtek az életében. A régi lakásáról el-

költözött és a szőke Alligátorral összeveszett.

Komor hangulatban, világfájdalmas arccal áll egy budai vendéglő kertjében és adáz közel-harcot vívott egy nagy pohár sörrel. Előre látható volt, hogy a sör húzza a kurtábbikat. A szomszéd asztalnál egy vidéki úri család ült, apa, anya és leány. Tibor úrfi akaratlanul is hallotta minden szavukat. Az apa beszélt:

— Hát tudjátok az ügy történet, hogy mire Pestre értem, elfelejtettem az utca nevét; csak arra emlékeztem, hogy valami madár neve van, gólya, stiglic, harkály, vagy eféle. Estefelé járt az idő, mikor egy házzámtáblán látom, hogy a Cinege-utcában járok. Ez lesz az, — gondoltam örömmel. Megkeresem a nyolcas számot, bemegyek és kérdem a háziasszonytól, hogy Tibi úrfi itthon van-e, mert én nagybátyja vagyok. Azt mondja az asszony, hogy még nem jött haza, de menjek be a szobájába és várjam meg; bár a hazajövetelben nem egészen olyan pontos, mint a keleti expressz. En aztán vártam, míg elálmosodtam és lefeküdtem. Reggel látom, hogy az úrfi a díványon alszik, de olyan mélyen, hogy nem volt lelkem felköltöni. Ott hagytam neki egy levelet és száz pengőt, hogy abból ötven pengő az övé, ötvennel meg fogadja meg Karikót. Emlékeztek még arra a kis makrancos csikóra? Kétünő versenyló lett belőle.

— Nem tűnt fel neked, hogy nem hasonlít Tibire? — kérdezte a mama.

— Felűnt, de gondoltam, hogy markán-sobbak lettek a vonásai, mióta nem láttam.

A fejem teszem rá, hogy Boldizsár bácsi, Borscsa néni és Terka ülnek a szomszéd asztalnál, — gondolta Tibor úrfi örömmel. Oda lépett az asztalukhoz és bemutatkozott:

— Bende Tibor műegyetemi hallgató vagyok. Akkor éjjel nálam méltóztatott aludni. Örülök, hogy alkatom van elszámolni.

A meglepődés teljes volt az egész vonalon. Tibor úrfi pedig kivette a pénztárcáját és megkezdte az elszámolást:

— Itt van az ötven pengő, ami nem engem illetett és itt van ezerötszáz pengő, amit a Kariókan nyertem a másik ötven pengővel. Parancsoljon.

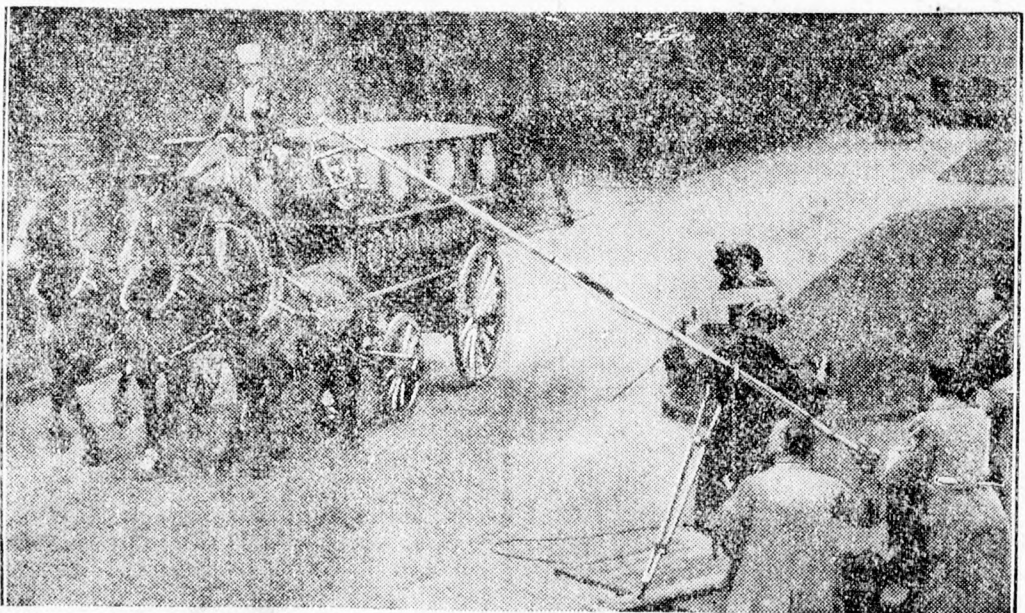
Azal meghajította magát és távozni készült. Boldizsár úr azonban elkapta a frakkját és lenyomta egy székre.

— Hokó öcsém, még nincs megadva a felmentvény. Lássuk csak. Ez az ötven pengő az enyém, mingyárt el is teszem. Hétszázötven pengő a Terkéé; nesze kislányom. Hétszázötven pedig a magáé, amiért lebonyolította az üzletet. Tessék.

Tibor úrfi kézzel-lábbal szabadkozott, de Terka erőteljesen rászólt. Egy nyolcadikos gimnázista kisasszony parancsának pedig nem lehet ellenszegülni.

— Most pedig menjünk és keressük meg az igazi Tibit, — indítványozta a mama. — Bende úr majd kalauzol bennünket.

Bende Tibor negyedéves műegyetemi hallgató úr kétünő kalauz volt, amit az is bizonyít, hogy egy év múlva eljegyezte Terkát.

Száz éve, hogy Angliában a gyorsposta kocsik helyett omnibuszokat hoztak forgalomba. Most a száz év előtti omnibuszokról hangosfilm felvételeit készítettek. Képünk a felvétel egy jelenetét ábrázolja.

Boldog Margit napján, Boldog Margit most feltárt kápolnájánál

Budapest, január hó. Bokaig ér a sár, a víz, a hó a Margitszigeten, ahol Boldog Margit napjára meglátogattuk az új ásatásokat, ahol frissen bedeszkázva és még nem is teljesen feltárva ott állnak a romok, az ő egykori kápolnájának maradványai, amelynek főoltára elé 29 éves korában, 1271-ben eltemették. Ez a nap az ő napja, a katolikus egyházakban, a templomokban misét mondanak tiszteletére. IV. Béla király szentéletű leányáról, akiről Budapest tündérszigetét is elnevezték. Most a Közmunkatanács elnökeinek kezdeményezésére, Lux Géza, a kitűnő építész és régész feltárta Boldog Margit királyleány egykori kápolnájának maradványait és a Szent István-év egyik legérdekesebb eredménye lesz, ha az ásatásokat befejezik és a romokat restaurálják. A magyar archeológia történetében már kétszer van feljegyezve, hogy a szigeten ásatások indultak meg a mulban Boldog Margit zárdájának feltárására, most harmadszor fogtak hozzá a munkához és az edigi eredmények igazán értékes, minden tekintetben becses eredményeket hoztak.

Egykori feljegyzések és ami napvilágra került

A tatárdulás idején IV. Béla király Veglia szigetére menekült az országból, s a halál elvette tőle két leányát, Katalint és Margitot. A király a gyászban lesújtva, fogadalmat tett, hogy ha az Isten ismét leánygyermekkel örvendeztet meg, akkor azt az Ur szolgálatára nevei. Ujszülött leányát a királyi család az elhunyt emlékezetére Margitnak keresztelte, s a veszprémi Domonkos apácákhoz adta nevelésére. A veszprémi Domonkos apácák számára emelte aztán a király 1252-ben a Nyulak szigetén a kolostort, nekik adta a budai vár vásári jóvedelmét, továbbá Cinkota, Nemes, Nogus, Sull és Uzlak falvakat, azonfelül később megajándékozta őket a budai Várban építendő Boldogasszony egyház kegyuraságával is.

A Nyulak szigetét ettől az időtől kezdve Mária szigetének nevezték, ide került tízéves korában Margit királykisasszony, aki az egykori krónikák és feljegyzések szerint a betegek és ügyefogyottak gyógyításának szentelte életét. A régi feljegyzésekből tudjuk azt is, hogy amikor Margit királylány meghalt, apacatestvérrel a kápolna főoltára elé temették s később a koporsója mellé került testvérének, V. Istvának holtteste is. Egészen a törökudulásig pihent a két koporsó a szigeten, akkor elmenekültek onnan az apácák, akik előbb Körmendre, majd Nagyszombatra, később a pozsonyi Clarissákhoz vitték magukkal a királyleány hamvait. A pozsonyi Clarissák szívesen látták a domonkosrendi testvéreket, ezért aztán halálából II. Mátyás király rájuk ruhazta a szigeti apácák jogait. Margit királyleány koporsója nem került vissza a szigeti kápolnába, de a sziget az ő emlékezetére Margitsziget lett.

Az egykori feljegyzések és leírások alapján alapították meg Lux Géza, hogy a XIII. századvégi kápolna, mely a díszes faragású oltármaradványokkal, szobrokkal és kőtöredékekkel együtt most napvilágra került, Boldog Margit kápolnája volt.

Zarókövek, bordatöredékek, s egy két méter magas, kőből faragott női szobor törzse igazolja, hogy az archeológus nem tévedhetett. A szobor a 18. századvégi korai gótika franciás karakterére vall, ezt már az utódok állították fel Boldog Margit tiszteletére. Előbukkant egy fehér, carrarai márványból faragott ábrázolás is, sajnos, csak az alak maradt meg, az arcát lefaragták. De a megmaradt fejrézsen színarannyal befüttatott korona ékeskedik, ami azt igazolja, hogy a királyleányról készült.

Az alakos ábrázolások között jelentős az a töredék, mely lepellel borított női holttestet ábrázol. Két emberalak áll a koporsó mellett görnyedt, aláztatos tartással. Mindezek a töredékek Boldog Margit művészi síromlékének maradványai. Egy részük még ott van a szigeten, a frissen ásott romok között, a legtöbbet már elszállították, hogy az időjárás viszontagságaitól meg legyenek kímélve.

A legenda és a boldoggá avatás

A romok között, ahol Boldog Margit élt és meghalt, most újra éled a legenda. Halála után a nép már ajlatosan beszélt életéről és szent gyanánt tisztelte.

Boldog Margit életére vonatkozólag a Margit-legenda világosít fel bennünket. Ez a legenda életéről és csodatetteiről beszél el és a XV. század ko-

lostori életének adja hű rajzát. A Nemzeti Múzeumban őrzött kódex Ráskai Lea írása, 1510-ből. Forrása: a boldoggaavatási jegyzőkönyvek és dominikánus szerző latin legedája.

Legnevezetesebb csodája Kun László királlyal kapcsolatos. A király gyermekkorában súlyos betegen feküdt, a leghíresebb orvosok próbálták meggyógyítani, de eredménytelenül. Nagynénje, Anna hercegnő, továbbá Moysis palatinus felesége, Sabina és Margit nevű dajkája már elsírátták, mint halottat, amikor Erzsébet nővére, aki szintén apáca volt, elküldte a betegágyhoz az elhunyt Margit királyleány apacafátyolát. A királyi nővér apáca testvéreivel együtt buzgón imádkozott a szigeten fivére meggyógyulásáért, a palotában pedig a gyermekkirály arcát behurkolták a fátollal. Es a csoda megtörtént! A

király visszatért a halál kapujából, Anna hercegnő és az ágy körül térdelők egyszerre csak látták, hogy a homlokán verejtékesebben utköznek ki, szemét felnyitotta és megismerte környezetét.

IV., azaz Kun László király meggyógyult, szentéletű apáca-nagynénjének fátyola meggyógyította. A király később meztette a lépéseket a pápánál Margit szentté avatása ügyében, sürgette is gyakran a canonisatiót, de IV. Béla leányát csak Mátyás király idejében sikerült a boldogok koszorújába felvételni. Legutóbbára 1930-ban történtek újra lépések Boldog Margit szentté avatása ügyében, hogy sokszáz esztendő után végre megvalósuljon a Margitsziget patronájának canonisatiója.

A kápolnája körül, a mostani ásatásoknál, hatalmas területen feltárták az egykori Dominikánus-kolostor romjait is. Ennek a kolostornak egyes maradványai már az előző két ásatás során napvilágra kerültek. A Margitsziget romantikájához évtizedek óta hozzátartoztak, körülöttük szelíd fák lombosodtak, bokrok sűrűsödtek. Most, amikor teljes egészében előtűnik állanak a fal- és oszlopmaradványok, ezinte tetőmagasságig, toronymagasságig építjük meg elképzelésünkben a régi kolostort. A Közmunkatanács még nem határozott, hogy a jelenlegi ásatások szobor-, kőfaragás és egyéb művészi becsú és archeológiai anyagával mi fog történni. Felmerült a terv, hogy a Halászbástya kömemléktárába kerülnek. L. S.

Három püspök szíve körül

Írta: P. Treián Leonárd

Egy szív körül...

Sokan nem tudják, hogy boldogemlékű Hám János szatmári püspök szíve ott virraszt a nővérek anyaházának temploma alatt. A főoltár alatt mindig mécses ég, és jelzi a csinos urnát, a szentség hírében elhunyt Hám püspök szívet...

Mi egy meghalt szív... Nincs benne élet és piros vér. Száraz, rostos, mint a szárazzá aszott szivacs, nem dobog többé, érezni sem tud. Élettelen semmi, összeaszott húsdarabka...

Három püspök szíve él és olyan sok helyen dobog, ahol Szent Vince leánya árvaat gyámolt, beteget ápol, gyermeket tanít, öreget gondoz és irgalmat gyakorol...

Már nyolcvan éve, 1875 december hó 30-án halt meg és azóta a nagy alapító leányai mindenütt ott vannak, ahol Szent Vince szellemében a krisztusi szeretetet gyakorolni lehet...

Nagyon sok helyen vannak. Nem lehet észrevétel nélkül hagyni őket. A fehér fátoly legendája valóságá válik. Paulai Szent Vince sebgyógyító szellemének meleg lelke jár közöttünk. Szűz Mária fehér fátolya elevenedik meg, melyet betheltemi éjszakán hoztak az égből glóriás ajkú angyalok...

Es ha vigasztalásban és örömben, szeretetben és erkölcsi jószágban fehér felhők mögül lemosolyog a táborhegyi Krisztus arca, megfehérednek a lelkek. Ez a mosolygó krisztusi arc is a fehér világ öröme és a fehér fátoly valósága.

Nem mesébe való a fehér fátoly legendája, hanem isteni irgalom eleven tündete, mikor áldozató rácson az eucharisztikus fehér lepel fölött halk örömsóhaj jelzi a fehér kenyér útját. Izzó fehérre lesz a hit és az örökkévalóság fehér mezői látszanak föltárulni oltáraink előtt.

Mikor pedig a gondolat élő létté, a halottszeme eleven igazsággá, a letarolt ősz mező májusi virágerdővé, az önző ember áldozatos hősiességgé lehet: akkor a krisztusi szocializmus fehér fátolya lengeti lobogóját.

Fehér virágok isteni mezőin, fehér fátolyak ringetlegeiben új világ születik, mely az evangéliumi tanácsok szerint tisztán és hófehéren, szegényen és lelki kincsekkel gazdagon, engedelmesen és szabadon odadll a beteg emberiség szíve mellé, hogy az élet és föltámadás vigasztaló ígéit sügje föléhez.

Az irgalmas néne jelentőségét nem lehet a hétköznapi gondolatvilágának mér-

legével méricskélni. Föl kell emelkedni annak megértéséhez. A gyámolásra redszoruló gyermek és tehetetlen beteg öntudata ez.

Az irgalmasok kórházába, irgalmas nővérek gondos ápolása alá kellett jutnom, hogy a fehér fátoly legendáját igazán megismerjem és hirdessem. Tehetetlenem lett emberroncs lettem, teljesen bémult tagokkal, küszöbön a halál, és a fehér fátoly az életet hirdette. Hinnem kellett a hihetelent, agyvérzésem megállt és én visszatértem az életbe.

Láttam, hogy a fehér fátoly éjjel és nappal ápol hihetetlen önfeláldozással. Éjjel és nappal imádkozik, féltve őrsi roncs-életem megmaradt romjait. A fehér fátoly azt tette, amit mindig lesz: szárnyaira veti az életteleniséget, hogy a napsugaras élet derűjébe állítsa...

Az isteni irgalom megfoghatatlansága dolgozott és az ember nem tehet mást, mint az érdemtelenség tudatában áldva magasztalja az isteni Jóság megnyilvánulását. A világ jobb lehetne, az ember boldogabb, az élet sokkal szebb, ha a Krisztus fehér világa varázsolna mindent fehérré.

Egyik orvos azt mondta, hogy itt a beteg ágyánál egyik oldalon ő tartja az ütőeret, másik oldalon mindig ott ül az isteni Orvos. Az emberi tudás soha sincs egyedül. Itt imádságos fehér világ van, örökös napsütés. Ember veszi át az Isten művét, azért harsogja az élet diadalát a műtőasztal és a kórházi betegágy.

Az igazgató főorvos dr. Schlagetter Nándor mint sebész, dr. Gölb Zoltán mint belgyógyász dolgoznak ebben a műhelyben. A műhely tülka a keresztény charitás. A fehér fátoly legendája, Krisztus hitének fehér csodája.

Három püspök szíve körül az élet harsog. Mint napkelténél a keleti égből temetői sírokon az örökzöld, fájó szívből az örökös bánat, virágos kertünkben a fehér lilium. Amennyi fehér fátoly szíve és délen, keleten és nyugaton életet szolgál, annyi életbőség emberszívekben, harsogó harmónia a lelkekben.

Az alapító szent püspök szíve körül az élet valóban él, az emberi szív szolozsmát zeng és a hála énekbe kezd: Magnus Dominus et laudabilis nimis...

Magnificat... örök sanctus... Te Deum himnusza... boldog szív a fehér fátoly legendája.

Uj erdélyi antológia

Ira: Heszke Béla

Evekkel ezelőtt a teremtő erdélyi önismeret szorongó kérdést taszított írónk tolla alá: Hol van az ugynevezett első írói nemzedék utánpótlása? Kik fogják felvenni az erdélyi sors énekeinek kezéből, a tűnő idők örök törvénye szerint kihullott lantot, milyen kezek fogják tentába mártani az Ige életét emberöltőtől emberöltőre meghosszabbító tollat? Örökségről volt szó, nagyon becses, a hősi idők minden nagyszerűsége árán megváltott szellemi örökségről, amely természeténél fogva nem azért van, hogy passzív gazdaságként kezelve, belőle az utódok csak éljenek, hanem éppen ellenkezőleg, azt gyarapítaniok s a szépség, jószág, igazság törvényei szerint még nagyszerűbbé kell tenniök. Az utánpótlás megvan, de még él az örökhatározó nemzedék s ha meghal, halálában is hatni fog. Az erdélyi betű sorsa szent örökség, s akik annak istápolói, költők és írók, öregek és fiatalok, egyaránt felelősek érte. Az első nemzedék szemére nincs mit vetnünk. Csak a dicséret hangján írhatunk róla. Az a nemzedék megteremtette az erdélyi sors hagyományát s a prózában a Kós Károly—Makkai—Tamási—Kuncz tengelyen, míg a versben az Áprily—Reményik—Szombati Szabó síkján mozgó irodalommal valóban valamilyen sajátos kristályosított szépséggé. Sokan azt mondják: „Romantikus korszak volt a kezdet, romantikus az első nemzedék.” De vajjon indulás, hagyományépítés, tájhoz és sorshoz kötött irodalom lehet-e más, mint romantikus? Az irodalom, akárcsak a szeres élet, nem ugorhatja át az egyes fejlődési fokokat. Annak idején a romantizmus érzelmi és képzeleti tulajdonságának tézise nélkül nem fejlődött volna a lelkek mélyén a homályos szépségre áhító antitézis: a szimbolizmus gyönyörűsége s a lélek nem menekült volna az anyagtalan világ sejtelmes erőket s a tudattalan jogait igazoló költészet templomába. Romantikus lehetett az első írónemzedék, de ez hibájául nem róható fel s ez annál inkább igaz, ha elgondoljuk, hogy nélkülök nem jöhetett a második nemzedék. Az első vallott, vállalt és alkotott. Érthető tehát a szorongó kérdés: mit hoz a második s amit hoz, miként hozza azt?

Annak idején megszületett az „Uj arcvonal”, a második nemzedék első egységes megnyilatkozása, de azzal nemcsak Reményik Sándor, mint az első nemzedék „primus inter pares”-e, hanem maga a kortárs, Dsida Jenő sem vállalt közösséget. Az apa tagadta meg a fiát, de a józanabb testvér is efordult tőle. Az idő pedig haladt. Erdélyben pedig az évek száma a magyar betű sorsát illetően sokkal fontosabb, mint bárhol a világon. Évek teltek el az „Uj arcvonal” megjelenése óta, míg most aztán megjelent az igazi új erdélyi antológia, amely reménykedni enged, biztat és valójában magán viseli az új nemzedék bélyegét. A karácsonyi ünnepek előtt jelent meg a második írói nemzedék antológiája, Abafáy Gusztáv, Jancsó Elemér és I. Szemlér Ferenc szerkesztésében. Örömmel üdvözljük a közös, de egységben nem teljes megnyilatkozást. Tudjuk a régi igazságot, hogy egy antológia sem teljes tökéletesen, de a teljességet nagyobb mértékben megközelítő lehet és ez is lehetett volna.

Vizsgáljuk meg azonban előbb az egy kötetben megszólaló nemzedéket, amelynek szavát, így egységbe hozva, olyan rég vártuk. Elsősorban feltűnik az a sajátos hang, ahogy ez a nemzedék az előbbihez viszonyítva megszólal s a mód, ahogy szemével lát. Ez a nemzedék nagy lépést tett a törzsirodalom felé. Ez az első megállapításunk. Erdélyi szemléletét lassankint európai sorsvállalással szélesítette. „Az új nemzedék kisebbségi sorsban pácolt realizmusából kiinduló józan, fegyelmezett szellemisége, racionalizmusa felfedezi az irracionalist, determinizmusa indeterminizmusba torkollik és segít művészi eszközökkel megteremtani egy új világot, amelyben a szellem a lélek szolgálatában áll. A lélek megváltott szellem szól e nemzedék írásaiból” — olvassuk Abafáy Gusztáv kitűnő és tömören megírt tanulmányában, amely egyébként az egész kötet egyik legsikerültebb része.

Ez a nemzedék nem akar szakítani irodalmi dátumhá hatalmasodott elődjével. Az erdélyi tájat kiszélesítheti, de meg nem tagadhatja. Hagyományörzése még nem jelent besavanyodást, de hagyományrombolása minden bizonnyal — véget! Ezért „ez az irodalmi nemzedék nem kerüli meg a valóságot,” azonban „a valóságiroda-

lom művelését, mint kizárólagossági elvet, nem fogadhatja el”. (Abafáy). Ennek a nemzedéknek Erdély nem kikerülhetetlen sors már, hanem elsősorban táj, légkör, amely indítéka lehet irodalmi műnek, versnek, de nem minden.

Az antológiában szereplők neve nem ismeretlen a magyar olvasók előtt. Dsida Jenő, Flórián Tibor, Jékely Zoltán, Kiss Jenő, I. Szemlér Ferenc, Varró Dezső, (költők); Bözödi György, Kolozsvári G. Emil, Kováts József (a napokban halt meg), Nagy István, Szabédi László, Vásárhelyi Z. Emil, Wass Albert írásaát olvassuk a könyvben s itt jegyezzük meg, hogy a teljesség kedvéért szívesen olvastuk volna még Gáldi László, Nagy András, Békely László, Venczel József, Vita Zsigmond, Kéki Béla, Szabó T. Attila, Erőss Alfréd, Turzó Gábor írásait is. Külön vita tárgyát képezné még az is, hogy az antológiában szereplők vajjon valóban egy nemzedék képviselői-e, vagy kettőé már, mert természetes, hogy az 1910-ig születtek sok tekintetben más életformák között nőttek fel, mint akik 1910 után jöttek a világra, hisz gyermekkoruk két olyan lényegesen más világ, amelynek hatása a felnőtt kor megnyilatkozásaiban is nyomot hagy. Szerencsére van egy közös nevező s ez sok mindent rendbehoz: ezek a költők és írók, egy-kettőt kivéve, Erdélyben élnek. Bár az erdélyiség bennük valamilyen egészen új formában nyilvánul meg s a táj síkján mozog, de mégis erdélyiség. Nem sors és kizárólagosság, de ható valóság.

Az antológia hat költőt és kilenc prózaíró mutat be. Dsida Jenő mély emberi és megkapó szépségű versei szerepelnek első helyen. Igazi költő, mert tolla alatt minden költői témává alakul. Szociális érzéssel telt lelkület a vallás élményén keresztül fejeződik ki nagy szépségeket rejtegető költészetében. Flórián Tibor pantsztikus érzésvilágának kifejezését négy szép és egyenletesen gördülő versben találjuk meg.

* Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fuvódva, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenként, éhgyomorra bevéve, rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

Jékely Zoltán gyönyörű hasonlatokban és változatos kifejezésekben gazdag versein érezhető a szimbolisták hatása, aki egyben a kötet legerősebb költője. Kiss Ernő, hol játékosan ószinte, hol meghatóan szép lírájából nagy emberi szeretet, erdélyi fájdalom s mélyen érző lélek szólal. I. Szemlér Ferenc kiforrott verselő, poeta doctus. Bár sokszor az európai sors vibráltatja költői erejét, mégis az erdélyi táj képes a lelkét igazán szép vers írására hangolni. Érdekes megjegyezni, hogy éppen Szemlér Ferenc költészetében található meg leginkább az erdélyi táj varázsa, az erdélyi szó élménye, a romantikától mentes hon-szemlélet, amelyet egyrészt a Helikonban megjelent emlékezetes tanulmányában félig-meddig tagadott. „Erdélyi erdő” című verse az új nemzedék költészetének egyik remeke. A költők sorát Varró Dezső finom, sikerült formájú és mély érzésről tanuskodó verse zárja be. Szívesen olvastunk volna még tőle egy-két verssel többet.

A prózaírók sorát Bözödi György erőteljes népi valóságsszemlélettel megírt novellája nyitja meg. Elvezetett olvastuk a tragikus hirtelenséggel elhunyt Kováts József európaias írását, míg a másik európaifjárt fiatalnak, Kolozsvári G. Emilnek rosszul választott írása helyett szívesebben olvastunk volna egy más novellát, amelyben sajátos humorérzéke jutott volna kifejezésre. Nagy István írása östehetség erejét érezteti. Szabédi László és Szenczei László mély lélektani ábrázolással megírt novellái sikerült alkotások. Vásárhelyi Z. Emilől részletet olvastunk „Ime az ember” c. könyvdramájából. Végül a kiforrott elbeszélő, Wass Albert novellája zárja be a sorozatot.

Az új antológia egy beváltott ígért, amely újabb eredményekre kötelezi a benne szereplőket. Örömmel vettük, szívesen olvastuk. (Minerva kiadás).

ötvenéves a bécsi Burgszínház új épülete

Nemcsak a színházi világnak, de az egyetemes kultúrfejlődésnek is érdekes eseménye volt az, amikor ötven évvel ezelőtt 1888-ban befejezték az új Burgszínház építését Bécsben Semper és Hasenauer műépítésszek, akik reneszánsz stílusban a világ legszebb színházát építették fel. A Burgszínház keletkezése az 1741-ik esztendőre esik, amikor Mária Terézia császárnő elrendelte, hogy a Ballhaus helyére opera és színházépület létesítsenek. Ez az építkezés 1748-tól 1756-ig tartott. Eleinte olasz operákat, később francia színműveket játszottak benne és csak II. József császár uralkodása alatt vált a német színjátás reprezentáns hajlékává.

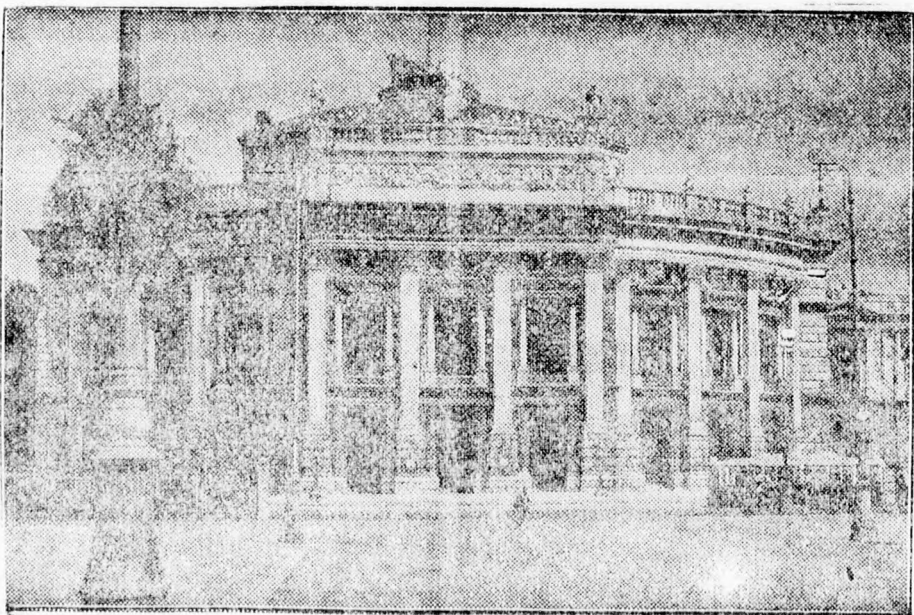
A Burgszínház első kinevezett igazgatója

gróf Dietrichstein Móríz volt, aki alatt igen nagy művészek szerepeltek.

Az első magyar szó 1847 július 9-én hangzott el a Burgszínházban, ekkor Havy Mihály kitűnő társulata vendégszerepelt Bécsben, majd az új színházépületben, 1888 decemberében Örvösi Ilka énekelt magyar dalokat.

Az új Burgszínház épületének külső és belső megoldása egyaránt gyönyörű, márványlépcsőháza és az udvari páholyhoz vezető külön lépcsőháza páratlan szépségű.

Az új Burgszínház-épület fennállásának félszázados jubileumát nagy ünnepek keretében ülik meg Bécsben.

IDŐK SODRÁBAN

Szovjet-aprócságok

írta: Rády Elemér

A húszéves jubileumát ünneplő szovjetből igen érdekes és nagyon különös, nagyon jellemző néhány kisebb híradás érkezett az utóbbi napokban. Bár húsz esztendő alatt megszoktuk már, hogy ne csodálkozzunk azon, amit a vörös paradicsomról hallunk, a legfantasztikusabb hírek fölött is egy kézlegyintéssel térünk napirendre, ezeknél a kis híreknél érdemes néhány percre megállanunk.

Itt van mindjárt az a kis affér, amely a jubileumi ünnepi film körül játszódott le. A szovjet filmiroda nagyszabású történelmi filmet készített „Októberi forradalom” címmel. A film szöveggényvét két ünneplő szovjetíró: Romm és Vasiliev írták s az volt az elgondolásuk, hogy az egész forradalmat bemutadják. Az orosz írók nem könnyű feladatra vállalkoztak. Hiszen, ha őszintén akarják bemutatni a forradalom korát, akkor azokat kell szerepeltetniük, akik az utolsó év „nagyakarításai” következtében már ismeretlen, jeltelen sírok alatt porladnak vagy a GPU börtöneiben, Szibéria végtelen hőmezőin elmélkednek a forradalom dicsőséges napjairól. Fel kellett volna vonultatni azt az első forradalmi generációt, amely ellen Sztalin véres „tisztogatása” során kiméletlen harcot indított s amelyet ma Oroszországban a polgári reakciónál is veszedelmesebbnek tartanak. Ez az egész „trockista” társaság szerepelt volna, csak éppen Sztalin hiányzott volna, aki akkor, húsz esztendővel ezelőtt még névtelen katonája volt az eszmének.

A szegény szovjetírók tehát enyhe s a szovjetben nem is nagyon szokatlan esethez folyamodtak s a filmen szabályos történelemhamisítást vittek véghez. Így rögtön a film elején látható, amint Lenin és társai megérkeznek a határra abban a vasúti kocsiában, amelyet a német hadvezetőségtől kaptak. Az izgatott hangulatban, amint Lenin az orosz földre lép, az első szava ez:

— Hol van Sztalin elvtárs? Okvetlenül vele akarok beszélni, mert addig nem fogok hozzá semmihez.

Akik ismerik az orosz forradalom történetét, akik szemtanúi voltak Lenin történelmi utjának, illetve megérkezésének, természetesen tudják, hogy ez a jelenet a legotrombább hamisítás. Leninnek eszé ágában sem volt az izgatott percekben Sztalin iránt érdeklődni, még kevésbé kötötte további akcióit a Sztalinnal való találkozáshoz, annál is inkább, mert Sztalint akkor még alig is ismerte. De az íróknak kellett valamivel kedveskedniük a mai diktátornak és a szovjetember, mint már Gide is megírta, nem fukarkodik a hízlegelés, — ha felfelé lehet hizelegni.

Később a filmen Lenin ismételtelen visszatér az ő kedves és szeretve tisztelt Sztalinjához: „Boldog vagyok, hogy megint együtt lehetek Sztalinnal” — mondja többször is és a néző lassan-lassan már azt hiszi, hogy Lenin egész forradalma csak azért volt, hogy Sztalinnak, a kedves, jó és kiváló Sztalin elvtársnak szabadabb tege a cári trónt.

A filmen Lenint Szukin színész játszotta. Feltűnően hasonlított a bolsevizmus atyjához, de hát Sztalinnak ő is, a rendezők is hizelegni akartak, szinte versengtek az írókkal, hogy tulszárnyalják őket a hamisításokban. Így történt meg azután, hogy Lenin, aki tudvalegőleg igen megfontolt, hideg, számító ember volt, a filmen mint ideges, ide-oda ugráló, kapkodó, nyugtalan, határozatlan báb szerepel. De azért nincs baj, mert mindig ott áll mellette Sztalin, az „acélember”, aki mindent eligazít s így a forradalom azután dicsőségesen diadalra juthat.

Ez az átlátszó Sztalin-imádat, ez a minden bizantizmust tulszárnyaló szolgálkúség úgy látszik már Sztalinnak is, aki pedig nagyon is hozzászókatott ehhez, sok volt, mert az ünnepi előadás után a következő mondatban foglalta össze véleményét:

— Ez nem az igazi októberi forradalom. Én átéltem ezt a forradalmat, nem ilyen volt.

És nyomban kiadta az utasítást, hogy a filmet vegyék le a műsorról s alakítsák át, még pedig úgy, hogy a tömegeknek jusson nagyobb szerep. A tömegek döntsék le a cári trónt, a tömegek rohanják meg a Kerenski-kormány palotáját és a tömegek iktadják be a bolsevista kormányt.

Igy aztán a kecske is megmarad, a káposzta is jóllakik. Így nem kell félni attól, hogy Lenin és a „trockista” alvezérek túlnagy szerepet kapnak s esetleg Sztalin ragyogását is megkoptatják. Így egyszerűen és nagyszerűen az jön ki a végén, hogy a nagy Sztalin a tömegek vállán került a hatalom birtokába. Ez pedig ugyebár nem történelemhamisítás.

A másik érdekes hírt ugyancsak a jubileumi örömlázban fetregő Szovjetből kaptuk. Egy moszkvai jelentés szerint ugyanis a Moszkvában székelő nemzetközi atheista szövetség különböző osztályai elhatározták, hogy egy „atheista Nobel-díjat” alapítsanak az atheizmus felvilágosító és felszabadító eszméit szolgáló „művészet és tudomány” számára. A jelentés szerint a nemes testület tízmillió rubelből alapítványt létesít s a kamatokból háromévenként a legkiválóbb atheista művész és zenész kapna nagydíjat.

Azt is tudomásunkra hozza a moszkvai jelentés, hogy a hatalmas összeget nem állami pénzekből létesítik, hanem a harcos atheizmus eszméi iránt lelkesülő hívek adományaiból s ezért gyűjtést rendeznek a magánosok, a komintern és a kommunista szervezetek között. A díjakat mindig Moszkvában osztánák ki, ünnepélyes külsőségek között s az első díjkiosztás már 1939-ben megtörténik.

HEGYI ENDRE KÉI VERSE

ÖRÖK SZAKADÁS

Napestig járom a pusztát s a réteket, hiába járom, ám nem látok eleget. Hegyecsútra vágyom, ám csúcsra ha feljutok, elfog a szédülés, félek és elfutok. Parányi vízceppért halálra szomjúzom, tengerek vizétől elűz a víziszony. A kevés — nem elég, sok pedig — sok nagyon. Ami megfélemlít, épp az az óhajom. Ma még itt harcolok, de már holnapra más csábít, úgy érzem én örök e szakadás, amely még halálom után is megmarad: lelkem az égben fent, testem a föld alatt.

SÖTETSÉG

Arról surrant, merről az ismeretlen világot rejtő este lopva jött. Láttam, amint a kerti fák töretlen ágaira ferül és ott kiköt.

Figyeltem én, mind szélesebb és tágabb térbe bentja vásznát és lengeti, s bár vad szelek tépik a gyenge ágat, szorosan tartja s el nem engedí.

Nem engedí s a testtelen teherből béklyózott fa bódultan áll, alig látszik ide, alig csak épp közelből veszem észre. A mohás kertfalig sem látni már, lassan, lassan sötétül... E percben a fák vásznára kötött vászon mind jobban leng, felém csap, végül szempillám ágaira is kiköt.

Az a harcos atheizmus, amely évek óta Moszkvából terjesztette a maga romboló baktériumait szerte a világban, amely a legkiméletlenebb eszközökkel igyekezett a tömegekben a hit alapjait aláásni, most újabb harcot hirdet ezzel az új és különös „Nobel-díjjal”, de lehetetlen észre nem vennünk, hogy a moszkvai istentelen központ harci taktikájában ezzel az alapítványlétesítéssel egy új etap kezdődik. A moszkvai központ eddig megelégedett azzal, hogy az atheizmust néplapokkal, röpiratokkal, a tudomány és művészet kritikáját el nem bíró fércművekkel terjesztette. Szívesen vették az „intellektuelek” segítségét is, örömmel üdvözölték a szimpatizáló „írókat és tudósokat”, de nagy súlyt nem vetettek az ő támogatásukra. Egyszerűen azért, mert ez a segítség fölösleges volt. A harcos atheizmus arra épített, hogy a „művelt Nyugaton” a lelkeket már úgy is megoldozta a századvégi és századeleji szkepticizmus, a hit eresztékeit meglazította az a polgári irodalom, amely lekicsinylőleg nyilatkozott a hit mélységeiről, amely a kételkedő felvilágosultságban látta az emberi szellem fejlődésének új perspektíváit. Érezték és látták, hogy ebben a kételkedő társadalomban már csak a hangzatos üres frázisokat kell elpuffogatni, hogy tömegeket nyerjenek meg az istentelenség kényelmes életszemléletének.

Az új idők azonban nagy változásokat hoztak s a szellem emberei undorral fordultak el az üres, tartalom nélküli atheizmustól és a pozitív hit forrásait kezdték keresni. És amilyen mértékben fordult az irodalom és tudomány az istenhit felé, ugyanolyan mértékben fordították hátát a tömegek is az atheizmusnak. A harcos istentelenség, amely úgy látszott, hogy tömegeket fog megmozgatni, most világszerte válságos óráit éli és Moszkva urai kétségbeesésükben új trükkökkel, új csábításokkal igyekeznek megnyerni a szellem embereit, hogy az Isten-ellenes tábor vonalába állíthassák őket. A csengő rubelekkel és cservonecekkel új szírényhangokat akarnak világgá eregetni, hogy az atheizmus egyre gyérülő sorai új utánpótlást kapjanak. Az atheista Nobel-díj a csodót mondott istentelenség végső erőfeszítése a hitében megújuló keresztény társadalom eleln...

Egy másik híradás viszont úgy látszik azt igazolja, hogy a szovjet propagandáját nagyon határozottan akarja elválasztani a belső orosz viszonyoktól. Egy más moszkvai jelentés szerint ugyanis a szovjet megakarja szüntetni az európai világvárosokban eddig fennállott idegenforgalmi irodákat, az úgynevezett Inturist-irodákat, amelyek évek óta rendkívül nagy reklámmal igyekeztek utasokat toborozni egy-egy szovjet-vikkendre. Ezek az Inturist irodák eddig már igen nagy forgalmat bonyolítottak le s az egzaltált intellektuelek ezrei keresték fel évről-évre a szovjet-paradicsomot. Természetesen ezek a kirándulások igen nagy propagandát csináltak a bolsevizmusnak, mert a külföldieknek s a „szimpatizáns-oknak csak az imponáns dolgokat, a hatalmas Potemkin-falvakat mutatták meg s gondosan elkerülték az igazi, nyomorgó, éhez, állati sorsban tengődő valóságos Oroszországot. Csak kevesen láthattak be a Potemkin-falvak mögé is, de akik mégis betekintheztek az igazi Oroszországba is, azok undorral jöttek haza. Így születtek meg a Gidek, Dorgelesk és mások vádiratai a bolsevista rendszer ellen.

A szovjet azonban mégis igen büszke volt eddig külföldi látogatóira s ha most végleg megakarja szüntetni ezeket az utazási irodákat, ennek komoly okai lehetnek. S hogy ebben nem csalódnunk, igazolja, hogy a szovjet ezzel egyidejűleg bejelentette az európai országok diplomáciai képviselőit, hogy minden külföldi hatalom ezentul csak egy konzulátust tarthat Oroszországban. Nyilván azért történik ez, hogy kevesebb hírszerzőközpont működjék a szovjetben. A külföldi utasok kizárása is nyilván ezt a célt szolgálja.

Mindebből pedig arra következtethetünk, hogy Sztalin uralma nem bírja el a kíváncsi idegeneket s le akarja zárni előttük a sorompókat. A mai orosz helyzetnek alghanem ez a legbiztosabb fokmérője s az orosz válságnak ez a legfeltűnőbb bizonyítéka. A világforradalmat lassan nem bejáról akarják csinálni, hanem csak a külföldi ügynökökkel s valóságos kínai fallal veszik körül saját rothadásnak indult országukat. Mert a kommunista paradicsom, a nagy szovjet-álmok végső összeomlását a végső percig tagadni kell a nagyvilág előtt. A rajongó szovjeturisták és gyanusan szemlélődő idegenek mindenféle kíváncsiságok tekintete pedig máris kezdett veszélyes lenni...

Asszonyok dolga

A csoda

Asszonylársaságban voltam nemrégiben és a mai asszonysorsról beszélgettünk, amely még százszorta nehezebb, mint régen volt. A kenyérkereső munka mellett, amelyet kényszerűségből, muszájból vállaltunk magunkra, s amelynek létjogosultságáról még mindig hajlandók egyes férfiak vitatkozni, minden asszony vállán súlyosodnak az asszony kötelességek. A férfiak elfogadják, hogy a feleségük kenyérkeresővé lépett elő, de még nagyon kevesen vannak, akik hajlandók az otthon kötelességeiből valamit magukra vállalni. A férfiak odahaza szívesen játszanak kényúrszerepet, kályha mellett kényelmes fotellel, újsággal és rádióval, míg a feleség ugyanannyi munka után álljon neki a háztartásnak amugy menyecskeken, frissen, takarosan. És még mindamellett a teher mellett az asszonyok éppen úgy kívánják, áhítják a gyermeket, mint régen.

— Nem értem — mondta egy fiatal lány, — hogy hogyan bírják el mindezt az asszonyok? És miért nem lázadnak fel ellene? Miért vállalják hangtalanul az asszonysorsot? Hiszen megvan a munkájuk, hivatásuk, miért kell emellé még a házasság terhe, a gyereknevelés? A nők elkényeztetik a férfiakat, itt az alapvető hiba.

Mindannyian mosolyogtunk az éretlen kislány szavain. És megszólalt az egyik asszony:

— Amikor tizennyolc éves voltam, mint te, drágám, éppen ilyen lázadó, méltatlanul kislány voltam. Igazságtalannak éreztem az asszonysorsot, s elhatároztam, hogy én nem vállalom. Kémít tanultam az egyetemen, vad szorgalommal, reggeltől késő estig, néha bele az éjszakába dolgoztam a laboratóriumban a professzorommal együtt. Világhírű biokémikus volt a professzorom és azokon a magányos estéken, a kis gázláng sziszegése mellett csodálatos dolgokra döbbentem rá a laboratórium csendjében. Más nem is létezett számomra, mint a kémia és a kísérletezés.

Elvégeztem az egyetemet, ledoktoráltam, s azután... mégis férjhez mentem. Ugyanis közben szerelmes lettem és amikor az ember szerelmes nem tud fegyelmezetten gondolkodni. Nem gondoltam arra, hogy most magamra vállaltam az asszonysorsot, ami ellen vadül tiltakoztam. Eszembe sem jutott ilyesmi. Hiszen férjem megengedte, hogy tovább is dolgozzam a professzor oldalán. Házasságom első esztendőjében még bejártam az egyetemre, de délben haza kellett sietnem, este haza kellett sietnem. Az én féltett, drága folyadékaim ottmaradtak a laboratóriumban és nekem vacsorát kellett készítenem és nagymosásról tárgyalni. Sokat sírtam emiatt, természetesen csak titokban, a férjem ugysem érthette volna meg, hogy nekem a laboratóriumban hagyott kísérleteim többet jelentenek, mint az otthonom vagy ő. Ezt sohasem érthetik meg a férfiak, hiszen évezredek óta élnek abban a hitben, hogy egy pillantásuk, vagy mosolyuk a legtöbb annak az asszonynak, aki szereti őket. Egy esztendőig végeztem ezt a feladatunkat, azután abbahagytam a laboratóriumot. Kegyetlenül szenvedtem, különösen az első időben, a csodákra gondoltam, amelyeket átéltünk a laboratórium csendjében, a kísérletiesen imbolygó gázláng fénye mellett.

Azután megszületett a kislány. Férjem azt hitte, hogy most már végleg elfelejtettem a régi munkámat s teljesen vágymentesen élek a csaláttal otthonomban. Pedig nem volt igaz. Minden boldogság mellett, amit a kislány adott, még visszavágyódtam a laboratóriumba és néha, riadt éjszakákon úgy éreztem, hogy valami elmulasztottam.

És akkor, nemrégiben, pár hónappal ezelőtt egy délutánon elindult a kislány. Felállt a földről, ahol állt, tévován körülnézett, kicsit tanácskérően s azután nekiindult. Apró, rózsaszín lábait egymás mellé rakta és felém tett

néhány lépést, teljesen egyedül. Én abban a pillanatban, amikor az a csöpp jószág elindult az útjára, arra a titokzatos útra, amely még nagyon sok lépésen át fog vezetni és az út iránya kiszámíthatatlan, egyszerre megértettem, hogy milyen szegényes csodákat éltem eddig át a susterő gázláng mellett, a különböző színű folyadékok forrása közben és hogy milyen vásári, olcsó komédiákat hittem én eddig csodának. Mert a csodát, az igazi csodát, amikor egy apróság elindul útjára, csak most éltem át. És ebben a csodában megértettem az asszonysorsot is, ami ellen olyan soká lázadtam. Megértettem, hogy évezredek óta miért vállalják és hosszú évezredek óta miért fogják vállalni az asszonyok, türelmesen, boldogan. A csodáért, ami csak nekünk adatik meg, amihez férfiember sohasem juthat el. A csodáért, az anyaság csodájáért.

Előzze meg a fertőzést védekezzen a nátha, influenza, nátház és hörghurut ellen, kérjen mindig

VALDA PASZTILLÁT
eredeti dobozban

A konyha körül

Fűszeres fánk

10 deka vajot, 20 deka lisztet, 2 tojássárgáját, kis sót, egy kiskanál rumot és ebbe annyi tejfölt adunk, hogy rétestésztnél keményebb legyen. Jól kidolgozzuk, kézzel összegyúrjuk és jégre tesszük, hogy áthidegdedjék. Aztán nyújtódeszkán 4-szer kinyújtjuk egymás után, utoljára vastagabb késfoknyira nyújtjuk ki, egyenlő darabokra vágjuk, rákötjük cernával, zsineggel a sütőre és forró zsirban sütjük. Fahéjas cukorral meghintjük.

Elzászi puifancs

14 deka vajot, 3 és fél deka cukrot, 4 tojássárgáját, 2 és fél deka tejszín azítatot élesztőt tálba teszünk, annyi lisztet vegyítünk hozzá, hogy kalácskeménységű legyen a tészta. Jól kidolgozzuk és kelni hagyjuk. Ha megkelt, diónagyságu golyókat formálunk belőle, ezeket vajjal kikent tepsi-re rakjuk, ismét kelni hagyjuk. 4 tojásfehérjéből kemény habot verünk, minden fánkra egy csomócskát teszünk, meghintjük darabos cukorral és mandulával. Lassú tűznél világos sárgára sütjük.

Szegedi túrólepény

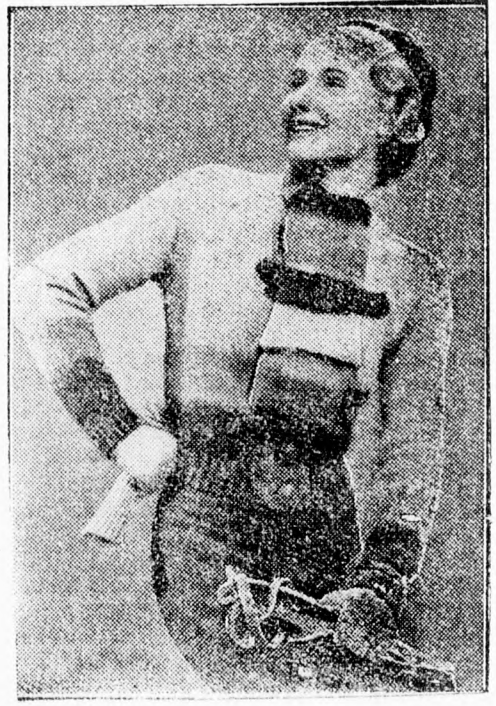
Fél kg. lisztet, negyed kg. vajjal nyújtódeszkára e dorzsolunk, majd beleadunk 2 tojássárgáját, 1 tojásfehérjét tejszín azítatot élesztőt, sőt es tejet annyit adunk hozzá, hogy olyan kemény legyen, mint a közönséges élesztős tészta szokott lenni. Jól kinyújtjuk, aztán kelni hagyjuk. Vesszünk friss túrot, amely, ha savós, kicsavarjuk, azután szitán áttörjük, adunk bele 3 tojássárgáját, 1 egész tojást, 6 kanál tejfölt, kevés sót, csipetnyi cukrot, 2 kanál lisztet. Mindezt jól összekeverjük. A tésztát késfoknyira kinyújtjuk, a túrot késsel szép simára rákenjük ujnyi vastagon, vajjal megkenjük háromnegyed óráig szép pirosra sütjük.

Rózsafánk

Két deci lisztet táblára adunk, közé vegyítünk egy kávéskanál cukrot, aztán adunk bele csipetnyi sót, 3 tojás sárgáját összekeverjük, ha kemény, még 1 sárgát adhatunk bele. Az egészet simára összegyúrjuk és aztán cipóra formáljuk, késfoknyira kinyújtjuk, kiszurkáljuk reccs fánk-szaggatóval. Mielőtt a zsirba tesszük három ósz szeragasztunk tojással. Amikor megszagattuk még bevágást teszünk rajta. Fűszerként a középső be barackkizt adunk.

Estélyi toilettek

A pompázó szivárvány minden színében tündöklő estélyi toilettek jegyében zajlik le ez a farsangi saison. Még talán sohasem volt annyi ragyogó gyöngyös és flitteres estélyi toilet, mint ezen a télen, ahol a fiatal elsőbálos lányoktól elkezdve — egészen a bálozó fiatal mamákig, sőt nagymamákig, mindenki kiválaszthatja a neki leginkább megfelelő estélyi ruha-fazont. Eredetiek a „sátirozott túllruhák”, amelyek egyszerűen többtájú árnyalatával, úde színes virágszerű hatást keltenek. Tetszett a gyönyörű ivóir színű romáinból készült estélyi toilet, amelynek egész derék-része, sőt ötletes kis boleroja szivárványszínű flitterrel volt kihímézve. Ujszerű volt és nagyon szép karcu hölgyek részére az aranybrokákból készült, csipőig érő kazak, hosszú ujjával és plüsszirozott, fekete, hosszú muszlinszoknyával. Szép volt a kazak vállán kitzótt két gyönyörű aranyrózsa. Végtelenül finoman hatott az egészen halványkék romáinruha, csaváros diszitással és sötétebb kék flitterrel hímzett hosszú, szűk ujjával. Elegáns volt a fekete túll estélyi toilet is, amelynek fekete, térdigérő kombinéja volt sátirozott rózsaszínű szalagokkal diszitve a halvány-rózsaszínűtől elkezdve egészen a sötét lazacszínű rózsaszínig — ennek a toiletnek földigérő ombrirozott rózsaszínű szalagecharpja is nagyon emelte a ruha szépségét. Meglepő volt a koktél-ruha, amelynek kazakját aranyszál, plasztikus magashímzés lepte be egészen. Az estélyi toilettekben ujszerű és kazakos ruha, a legtöbb toiletten a vonalak még mindig raffoltak és huzottak! Nagyon szép volt a „fehér duchess” anyagból készült estélyi ruha, aminek huzott mellrésze adott érdekes vonalat és az övébe tűzött színes virágcsozor kölcsönzött üdéséget! Meglepően elegáns volt a halványsárga romáinruha egészen testhez álló raffolt vonalával, amelynek a hátrésze és rövid boleroja teljesen aranyflitterhímzésből készült. Nagyon nagy luxus, amit csak igazán kevés ember engedhet meg magának: a pasztelliszínűre festett szőrme estélyikabát. Szépek a testhez simuló estélyi ruhák gyöngy- vagy flitterhímzéses boleróval és elegánsan hatnak — természetesen leginkább kifogástalan alakú hölgyeken — hosszú, flitter- vagy gyöngyhímzéses ujjakkal is. Fiatal lányok részére nagyon divatosak a túll-toilettek, a muszlínruhák és elragadó bajosan hatnak a virágos muszlintoilettek is. A táll, amely egyidőben, különösen fiatal lányok részére uralta a teret, ma már nem divatos. Érdekes volt a testhez simuló, aranyfonálból kötözött; estélyi ruha is, amelynek a vállát diszitette nagyon érdekes sátirozott rózsaszínű fantázia-virág. Rózsaszínű, hosszú, vállig érő kesztyűt mutattak be a ruhához, amely majdnem a vállon volt megrögzítve kis manóval. Sikkes volt a kék gyöngyvel hímzett fémszálas, csipőig érő, teljesen szűk kazak is, amelynek plüsszirozott kék-muszlinszoknyája nagyon szépen hatott. Ugy a muszlin, mint a brokát és gyöngyvel, valamint flitterrel hímzett ruhák között újra nagyobb tért hódít a csipke, amelynek újabb formája a gyöngyvel való díszítés is. Szépek és pompásak az idei saison estélyi toilettek, csak az ezeregyéjszaka tündöklése versenyezhet velük.

Gyöngyös korcsolya-kosztüm. A nyakvédő és a kötött blúz díszítése harmonikusan egyezik. Igen kedveltek a zöld és barnás alapszínek.

Olvasóink és terjesztétek a Magyar Lapok-at!

Dallas Sándor:

Játék

Egy idősebb úr ül kint a játéktéren a padon, előtte kicsi gyermek s együtt játszanak. A gyermek azt játssza, hogy ő most pilóta, óceánrepülésre indul s most készíti starthoz a gépet. A gépet, a hatalmas, ezeröttszáz lóerős repülőgépet, amely nem más, ha felnőtt szemmel nézzük, mint egy háromkerekes, piros gyermekbicikli. De ez nem igaz, a mi szemünk csal, mert valóságos repülőgép van beidegződve. Ez itt nemis óceánrepülőgép, szárnya van, motorja, kormány szerkezete és nem messze ide, ahogyan másfél kilométernyire, zúg az Atlanti-óceán.

A kicsi gyermek, aki az idősebb urat viszont ismerem: bíró a civil életben. A mi életünkben, ahol a realitások számítanak. Most azonban montőr, rádióosztály, a légikikötő parancsnoka és az izgatott közönség egyszemélyben. Most partner csak és a játékban négyféle szerepe van. A kicsi fiú elmagyarázza pontosan az öregúr dolgát s kezdődik a játék.

— A motor rendben van? — kérdi a fiú.
 — Igenis, — mondja az öregúr. Most montőr.
 — Kipróbáltam.
 — Helyes. A szelepek jól működnek?
 — Kifogástalanul.
 — Köszönöm. Indítsa meg a motort. Olajunk van?
 — Igen.

Most a motor megindul, az idős úr indítja meg, szépen, szakszerűen, sűrített levegővel, képzeletben csak úgy reszket a repülőgép teste, de az idős úr már a légikikötő parancsnoka, mosolyogva tiszteleg s a pilóta azt kérdi tőle:

— Milyen idő várható, parancsnok úr?
 — Jó, — mosolyog a parancsnok. — Végig jó. A francia partok felé van némi kis vihar.

Most egyszerre a rádióosztály változik át s a pilóta bizalmasan odamegy hozzá.

— Ti-ti-tá-tá-ti-ti, ezen a jelen hívom, huszonhatos hullámhosszon. Rendben?
 — Természetesen.

Most zeng a motor, a pilóta búcsúzkodó gesztust csinál, kezét fog pár emberrel, — mint az idős úr az, akivel kezét fog, — no Isten vele, Isten vele, semmi baj, szervusz, szervusz, nagy-szerű gép ez! Főlerősíti a motort, a repülőgép elindul, a közönség éljenez s a kisgyermek a ják közül kiabál:

— Ti-ti-tá-tá-ti-ti! Itt a tenger! Minden rendben! Magasság ezerkétszáz! Motor kifogástalan!

S repül, repül, szeli az óceánt, fölötte az ég, alatta a tenger; hős, roppant ember, óceánrepülő...

En meg távolabbról nézem az idős urat, aki most rádióosztály, persze, hogy az, hisz ilyenkor a rádióosztály a legfontosabb, ő jelenti az összeköttetést a világgal, messziről harsognak a jelek, a jelentések s a rádióosztály, az idős úr, fogja fel őket, mosolyogva fogja fel őket: játszik. Óceánrepülését játszik a kis unokájával. Arcán derű és a szemében boldog békeesség. Keze a fülén, azzal tartja a képzeletbeli fejhallgatót.

S míg a képzeletbeli fejhallgatót tartja, én a kezét nézem s az jut eszembe, hogy ugyan-ezzel a kézzel irt alá ítéleteket. Ítéleteket emberek felett, akik a realitásokban elbotlottak. Akik vétkeztek. Csaltak, loptak, raboltak, sikkasztottak, ölték. Ugyanezzel a kézzel fogta a főtárgyalás végén a papírt, amelyen az ítélet állott s olvasta fel az ítéletet, a komoly, a realis, a játéktalan, a mi világunk ítéletét: két év, öt, tizenkettő, pénzt, halál. Igen, halálbüntetést is alá-írt ezzel a csöndes, finom, játszó kezével, a lapok nagybetűvel hozták az első oldalon az ő határozatát: halál! És végigszaladt az országon, talán a világon a hír, amelyet ő támasztott: halál! Voltak napok, hogy ezrek, százezrek, milliók figyelték rája, mikor ott ült a tárgyalóteremben zsúfolt padosorok előtt, maga volt a Törvény, az Igazság, a Fenség, amely kell és amelyben hiszünk és amely bizodalma vég-eredelmében mindannyiunknak az égig érő Fogalom volt — és most itt ül és kedvesen és

derüsen és mosolyogva: játszik. Az ítéleteket aláíró kezével fogja a fejhallgatót és játszik. Mint egy gyermek. Mint egy ember. Mint akármelyik ember.

Megható ez. Annyira megható, hogy szeretnék odamenni hozzá és azt mondani: köszönöm. Mit köszönök, nem is tudom. Talán azt, hogy látom: emberek, mind emberek kezében vagyunk s a kéz, amelyik máma ítéletet ír alá, holnap játszik. Hogy ott élnek benne a gyengédség rezdülései s hogy olyan, mint az anyám, mint a másé, mint a bűnözőé, az egyszerűé, a zsenié, a papé vagy a végrehajtóé: hogy így hasonlítunk egymáshoz. A kezünk. Az arcunk. A tekintetünk. A valónk. Vannak pontjaink, ahol egyformák vagyunk, testvérek vagyunk, szenvedünk és sirunk, megveretünk és felemelke-

dünk, botlunk, elvetjük magunkat, örülünk és játszunk, vaddottak vagyunk vagy itélkezők vagyunk és mégis végső fokon testvérek vagyunk, lám, lám, mégis testvérek vagyunk: emberek vagyunk! Minden skála megvan bennünk, de a végső fokon, a halál és a játék fokon összeajdulunk, összemosolygunk és — ti-ti-tá-tá-ti-ti — ott van az ember minden arcban, minden kézben, a bíró kezében és az elítélt kezében, az örök ember, a végtelen ember, az egyetemességében mégis egyfelé torló ember, a drága, a mélyen szomorú és akármit tesz is, tömegében mégis önön arcának végső ideálja, az Isten felé szomjazó ember, az Istentől kigondolt egyetlen, aki mindent megér és aki bizonyosan eljut valahová, mert arca és keze vonalain hordja az Isten és a testvériség csodálatos ihletét.

Ezt az érzést szerettem volna valahogy megköszönni, tulajdonképpen azt, hogy az ember sohase lehet egüedül, de a pilóta megérkezett s azt mondta:

— Nagyapa, kezdjük újra. Jó?
 És újra kezdtek.

KERESZTREJTVÉNY

4. (295.) szám.

11										13
14			15			16		17		
18		19		20		21		22		
25			24		25		26		27	
28				29		30		31		32
			33		34			35		
36	37		38			39				40
41		42		43		44		45		
46			47		48		49		50	
51				52		53		54		55
56				57		58		59		

Megfajtsnál csak a következő sorok küldendők be: Vízszintes: 1, 11, 12, 33, 56, 58, 60. Függőleges: 1, 10, 11, 13, 16, 37, 40, 42. Megfejtési határidő: február 3.

Vízszintes sorok:

1 Magyar mondai alak. 11 Magyar barát a XIII. században. 12 Fejdzs. 14 Parancsol. 15 Orvos németül (két betű felcserélve). 17 T-vel jó ezaglás. 18 Testrés. 20 Bibliai alak. 22 Herczegdráma, de közlekednek is rajta. 23 Fűszer. 25 Város. 27 Női név. 28 Hevesmegyei közeég. 30 Előjel. 32 Majdnem agg. 33 Az oliva termése. 36 Géce. 38 ...acta est! 39 Nagy halom. 41 Igen, idegen nyelven. 43 Szent, sérthetetlen. 45 Piszok. 46 Rövidítés orvosi cégtáblán. 48 Római császár. 50 Helyez. 51 Fáról szed le. 53 Peru fővárosa. 55 Fordított igekötő. 56 Ecet, latinul. 58 Német város. 60 Erény.

Függőleges sorok:

1 Ilyen nép a magyar. 2 Állati lakóhely. 3 Női név. 4 Örlemény. 5 Latin praepositio. 6 Korjelzés. 7 Jelző. 8 Gyengén fűzött. 9 Hódie betűl keverve. 10 Zsidó. 11 Költő. 13 Sziget Afrika mellett. 16 Oszövevényi templomépítő. 19 Az első gyorsíró. 21 Namo. 24 Egyedüli, latinul. 26 E-vel író. 29 Hűde, németül. 31 Testrés. 34 Idegen férfinev. 35 Történelmi időszak. 37 Nero nevelője. 40 Kővült állati maradványra mondják. 42 L. nélkül idegen cím. 44 I. Elit. II. Hol? németül. 47 Pogány lázadó (ék. hib.) 49 Omes. 52 Tör. 54 Zenei hang. 57 Időhatározó. 59 Majdnem mar.

2. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vízsz. 1. Andersen meséi. 15. Di. 20. Skoda. 40. Racine. 57. Lamené. Függ. 6. Stukli. 9. Ego. 38. Marabu. 41. Nilano. 50. Gál.

Helyesen megfejtették: Csibi Lenke, Kiss Lajos, Derzsy Zoltán, Papp Mózes, Darvas Venánc, Zonda Magda, Szabó Józsefné, Kapross Ödön, Halmay Nóra, Rácz Lajos, Miklós Gergely. A jutalomkönyvet Kiss Lajos nyerte meg. Elküldöttük.

SZÍNHÁZ

— Vasárnapi előadások. Vasárnap három előadást tart a színház. Délután 3 órakor olesó helyarákkal a mult szezon nagysikerű operettje, a Csárdás kerül színre, teljesen a bemutató előadás szerint, délután 6 órakor rendes helyarákkal a Marika hadnagya operett újdonság, míg este 9 órakor szintén rendes helyarákkal a mult ciklus slágere, az operettek gyöngye, a Sargapitykés kőszegény, Gróf László rendezésében, Solymosán Magda, Úrmóssy Magda, Sándor Stefi, Copán Flori, Benes Ilona, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Csengeri Aladár, Réthelyi Ödön fűszerezésével kerül színre.

— Hétfői bucsu előadások. Hétfőn bucsúzik Nagyvárad közönségétől a színház operett együttese, délután 6 órakor a Sargapitykés közölgény, operett rendes helyarákkal, este 9 órakor utolsó bucsu előadásban a Marika hadnagya újdonság lesz műsoron.

— A Marika hadnagya operett külön szenzácója a kis 5 éves Lukász Bella táncművész, aki a szüleit ház közönségét az eddigi előadásokon bámulathatóra ejtette.

— NÉZZE MEG a Thália Színház fővárosi nívójú előadásait, minden előadás egy élmény!

LEGUJABB

Angol gőzös a spanyol nemzetiek bombatüzében

A gőzös a háborús zónán belül volt s ezért nem lesz a bombázás miatt diplomáciai tiltakozás

Londonból jelentik: Illetékes helyen megerősítik a hírt, hogy a Tarragonia ellen csütörtökön intézett nemzeti légitámadás során repülőbomba találta el a kikötőben horgonyzó Thorpeness nevű angol gőzöst. A hivatalos jelentés két halottról, hét sebesültről és öt eltűntről számol be.

Valószínű, hogy az angol kormány ez ügyben nem tesz semmiféle lépést a spanyol nemzeti kormánytól. Az angol kereskedelmi hajóknak ugyanis csak a parti vizeken túl jár védelem. A Thorpeness pedig a bombázás pillanatában csak a parti vizeken belül volt, hanem a hadműveletek területén tartózkodott.

A Népszövetség szakértő bizottsága a nemet gyarmati követelésekkel foglalkozott

A világgazdasági kérdésekre új bizottságot alakítanak

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” szerint a Népszövetség által összehívott nemzetközi szakértő bizottság behatóan foglalkozott Németországnak azzal a követeléssel, hogy adják vissza volt gyarmatait. Az angol és francia kormány szakértői most újból megvizsgálják a helyzetet és véleményváltás után érintkezésbe lépnek a többi mandatárius hatalommal és a volt antant-hatalmakkal.

Londonból jelentik: A „Daily Herald” szerint a legközelebbi népszövetségi ülésén Belgium és Lengyelország javasolni fogja, hogy a

Népszövetség pénzügyi és gazdasági bizottságát függetlenítsék a Népszövetség többi részétől, és állandó gazdasági bizottságot alakítsanak. A bizottság elnökéül Van Zeeland volt belga miniszterelnököt, vagy az ausztráliai Bruce-t emlegetik. A bizottság teljesen független lenne a Népszövetségtől. A gazdasági kéréseket ezáltal kivonnák a népszövetségi közgyűlés hatásköréből. Azt hiszik, hogy ilyen módosítás után Németország, Olaszország és Japán is visszalépne az új szervezetbe, sőt hajlandó lenne belépni az Egyesült Államok is.

Megjelent az állampolgársági lajstromok felülvizsgálásáról szóló rendelet törvény

Húsznapig tartó kifüggesztéssel közlik a kérdésessé tett állampolgárok névsorát. — További húsz nap kérhető az okmányok beszerzésére

Bukarest. Saját tud. A hivatalos lap szombati száma közli a honosság felülvizsgálásáról szóló rendelet törvényt. Az első szakasz szerint felülvizsgálást nyernek az állampolgársági lajstromba való beírások, valamint a román állampolgárság engedélyezésére vonatkozó lajstromok is. A felülvizsgálást a jelenlegi törvény szerinti eljárás alapján hajtják végre.

A második szakasz a felülvizsgálásról illetékes birói fórumokról, a harmadik szakasz az eljárás technikájáról intézkedik.

A negyedik szakasz megállapítja, hogy mely kategóriák vizsgálandók felül hivatalból és melyek a belügyminisztérium kérésére.

Az ötödik szakasz szerint a jelen rendelet törvény kihirdetése után harminc nap alatt a község-házakon, illetve a városházakon kimutatást készítenek a község (város) állampolgársági lajstromába beírt zsidókról. A kimutatásban megemlítendő az is, ha a beírás vagy fellebbezési fórum, vagy bírósági határozat alapján történt. E kimutatás egyik példánya a polgármesteri hivatal, illetve a község-háza hirdető táblájára kifüggesztendő, másik példánya a bíróságnak küldendő meg. A kifüggesztés megtörténtét ki kell doboztatni. A kifüggesztésről számitott husz napon belül a kiirtak vagy örökösök kötelesek irataikat bemutatni.

Az illetőség megszerzettnek tekinthető Erdélyben az 1918 november 18-án (december elsején) érvényben volt szabályok szerint.

A hetedik szakasz szerint a felülvizsgálás alá eső egyének kérésére a fenti husznapos határidő még husz nappal meghosszabbítható.

A kilencedik szakasz szerint az okmányok felmutatására megszabott határidő eltelte után a bíróság a felek megidézése nélkül vizsgálja meg, hogy az állampolgársági lajstromba beírt egyén egyesíti-e a feltételeket, amelyek az állampolgárság megszerzésére szükségesek.

A tizedik szakasz szerint, ha a bemutatott okmányokból kitűnik, hogy megfelel a feltételeknek, a bíróság lezárja az eljárást. A tizenegyedik szakasz szerint a minisztérium ez ellen fellebbezhet.

A tizenkettedik szakasz szerint, ha az állampolgársági lajstromba történt beírás alátámasztásul nem nyújtott be az illető egyetlen okmányt sem, vagy a meglévő adatok szerint nem állapítható meg az illető állampolgársága, akkor a bíróság elrendeli a honossági lajstromból való törlést. A végzést az érdekeltektől való lakásán közlik, a polgármesteri hivatal, illetve község-háza pedig végrehajtja a törlést.

A tizenharmadik pont szerint, ha az illető nem adta meg a címét, vagy nem lakik abban a körzetben, az értesítés kifüggesztés útján történik. Az értesítés a kifüggesztés után öt napon belül óvással élhet. A tizenötödik szakasz az óvást emelőnek a megidézési módjairól intézkedik.

A tizenhatodik szakasz szerint a kitűzött időpontban az óvást emelő megjelenhet a bíróság előtt személyesen és ügyvédet is vihet magával. Ekkor újabb husz napot kaphat további bizonyítékok beszerzése céljából.

A huszonkettedik szakasz előírja, hogy milyen iratokat kell benyújtani.

A huszonnegyedik szakasz a csalárd uton beiratkozottak ügyében intézkedik. Ez esetben az ügyésznek magához kéri az illető aktáit a bíróságtól és megindítja a nyomozó eljárást.

A CSELEDRENDELETET TAVASZIG FELFÜGGESZTETTÉK.

Bukarest. Saját tud. A munkaügyi miniszter a téli munkanélküliségre való tekintettel a cselédrendelet végrehajtását a tavaszi munkálatokig felfüggesztette.

Arcárhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” még további 10 lel. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. —

Adás-vétel

Eladó
4 hold 601 □ öl prima szőlő felszereléssel. Értekezni dr. Lenkeynél, Diószegen.

Jó menetelű
hentes üzlet forgalmas helyen eladó. Popovics, Nagyvárad, Vlahuta (v. Szent János) utca 6. sz. Telefon 167.

Jókarban levő
erős kerékpárt megvételre keresek. Nagyvárad, Tache Jonescu (v. Körös) utca 34.

Fekete zakó kabát
mellényvel együtt közepesre eladó. — Lázár, Nagyvárad, Str. Tichindeal No. 18-a. (v. Fürdő-utca.)

Egészen
új 12 személyes ezüst evőeszközt, megvételre keresek. Cim a kiadóba

Eladó
egy fürdőkád és egy jókarban levő varrógép. — Cim: Zenker, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 44.

Különféle

Bérbeadó,
esetleg eladó, kitűnő hangu keresztzhuros rövid zongora. Érdeklődni lehet: Szappangyar, Nagyvárad, Calea Victoriei (v. Kolozsvári-u.) 59-b. szám.

Intelligentes,
junges, deutsches Mädchen, aus gutem Hause, wird gesucht als Erzieherin zu einem 6 jährigen Knaben. — Schriftliche oder persönliche Anmeldungen an Sárocsy, Braşov, Str. Reg. Carol 35.

Keresztzhuros rövid
zongora bérbeadó. — Nagyvárad, Str. Pasteur (vold Kórház-utca) 27. szám.

Köszönetünk
ifj. Kelemen köszörsünnél, Nagyvárad, Mihai Viteazul (v. Nagypiac) tér, (Avram Jancu volt Kossuth-utca sarok.)

Kioldvasott
ujságot és folyóiratokat kerünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Részült a Szent László nyomda Rt. kőriörgőgépén; Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5

Lakás

Kiadó
3 szobás komfortos lakás magánháza, központban, május 1-re. — Cim a kiadóban.

Kiadó
virágos udvaron szárad 3 szobás lakás mellék helyiségekkel, üveges folyosóval kis családnak május 1-re. Nagyvárad, Nicolae Zsigal (Lukács György) u. 38.

Keresők:
2 szobás tágas, esetleg 3 kisebb szobás lakás olasz kerületben. Ajánlatokat: „Nyugdíjas” elgére a kiadóhivatalba kérek.

Raktárhelyiségek
irodákkal július 1-től kiadók. Nagyvárad Str. Tache Jonescu (v. Körös) utca 26. szám.

Utcai
szép burorozott szobák azonnal kiadó. Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva (Schlauch-tér) 6.

Kétszobás,
üvegerandás lakás kiadó azonnalra. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul (v. Széles-utca) 23.

Egyszobás
modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Luminelei No. 13. Gerliczy-utca folytatása.

Alkalmazás

Fiatal uriaszonv
keresztény, — elmenne idős urhoz, nőhöz vagy házaspárhoz házvezetőnőnek, anyahelyettesnek, könnyű beteg mellé, ahol családtagnak tekintenek. Cimeket a kiadóba kér.

Mindenes bejárónő
kis családhoz február 1-re felvétetik. Chaura, Nagyvárad, Str. Regele Carol II. (Szilágyi D-utca) Nr. 19.

LAPARUSITOK
magas jutalékkal felvételnek. Jelentkezni a kiadóban.

Oktatás

Lápossy Erzsébet
zenetanárnő tanít hegedűt, zongorát, zeneelméletet. — Nagyvárad, Str. Simeon Stefan (v. Bethlen-u) 20